

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE RIDDERKERK
d.d. 11 juni 2020

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter: Met deze bescheiden scheepsbel wordt deze vergadering ingeluid maar eerst moeten wij vaststellen of er wel een quorum is volgens de wet anders mogen wij niet beginnen met beraadslagen. U heeft allemaal een briefje in moeten vullen, het is allemaal coronaproof vanavond dus daar er is veel denkwerk aan vooraf gegaan. Een van die coronaproof dingen is dat u niet uw handtekening mag zetten in het presentieboek en allemaal met dezelfde pen. U heeft allemaal met uw eigen pen op een los velletje getekend. De griffier heeft zojuist de aanwezigen geteld en dat zijn er 15. Dat is dus de helft plus één, dat is een quorum zodanig dat wij mogen beginnen met deze vergadering. Maar ik heb wel de behoefte om daar even iets over uit te leggen. Dit is de eerste vergadering die wij met elkaar houden als raad in, laten we zeggen, het coronatijdperk. Daar was wel, ik zei het net al, enig denkwerk voor nodig. We hebben wel digitaal met elkaar vergadert, de commissievergaderingen, presidium en allerlei andere vergaderingen. Ik heb ongeveer vierkante ogen van het digitaal vergaderen maar de wens was toch wel erg om als raad zo mogelijk fysiek bij elkaar te komen. Dat kan nog niet coronaproof met z'n allen. Daarom zitten we in deze samenstelling nu in deze raad en dat kon alleen maar omdat alle fractievoorzitters daarmee hebben ingestemd. We hebben met elkaar voor gezorgd dat er geen verschuiving in verhoudingen plaats kan vinden dus de verhouding oppositie coalitie, omdat maar zo lelijk even samen te vatten, is dezelfde als wanneer iedereen aanwezig zou zijn, met nog een kleine procentuele verbetering voor de oppositie. Nou, daar hebben alle fractievoorzitters mee ingestemd en dat is de voorwaarde waaronder dit op deze manier kan gebeuren, dezelfde verhoudingen en met instemming van alle fractievoorzitters. In plaats van u de genen op te noemen die zich hebben afgemeld ga ik vooral voor de luisteraars thuis, want dat is natuurlijk ook belangrijk bij een openbare raadsvergadering, dat het ook gevolgd kan worden via internet. Ik hoop dat dat niet zo hapert als gisteren in Amsterdam want wij worden niet live uitgezonden via tv Rijnmond en de raad van Amsterdam werd wel live uitgezonden via AT5 zodat we het toch nog konden blijven horen. Maar dat was in Amsterdam. Ik ga u vertellen wie er wel aanwezig zijn. Ik ga dan maar gewoon het rijtje af, dat is misschien het handigst. Mevrouw Van Nes-de Man van de Burger op 1, mijnheer Ros van GroenLinks, mijnheer Piena van de VVD, mijnheer Overheid van het CDA, mijnheer Mijnders van het CDA, mijnheer Los van Echt voor Ridderkerk, mijnheer Kooijman van de ChristenUnie, mevrouw Kayadoe van Leefbaar Ridderkerk, mijnheer Sla van Partij 18PLUS, mijnheer Westbroek van Partij 18PLUS, mijnheer Stip van Partij 18PLUS, mijnheer Kardol die heel ver weg zit, daar helemaal, van de SGP, mijnheer Van der Duijn Schouten van de SGP, mevrouw Fräser van D66, mijnheer Rijsdijk van de Partij van de Arbeid. Het college is niet helemaal voltallig, dat is min of meer uit solidariteit. We hebben gekeken wie echt het woord moet voeren vanavond, die agendapunten heeft en dat maakt dat Lawrence Franssen, wethouder Franssen vanavond niet lijfelijk aanwezig is maar zeker wel mentaal. Dus van hieruit kunnen we hem allemaal groeten want hij volgt ons aandachtig. Ik geloof dat ik gedeeld heb zo met u wat ik te delen had zodat iedereen begrijpt waarom we in deze setting vanavond bij elkaar zitten. Wat ik nog meer te vertellen heb is allemaal bij elkaar opgeteld is het misschien wel, zie ik aankomen dat we deze agenda vanavond niet af krijgen. Degene die mij nu boos aankijken die kijk ik gewoon niet terug aan, het is wat het is en u gaat er zelf over. Houdt u het zelf kort dan is er geen enkel probleem maar u heeft in de commissie tijdstippen afgesproken en we gaan niet tot middernacht vergaderen, dat gaan we gewoon niet doen. Dus houdt u er rekening mee dat we maandagavond elkaar weer zien. Ik verheug me daarop. Maar wat ik dan nog meer naar voren moet brengen is dat de zienswijzen wel vanavond allemaal moeten passeren want daar zitten termijn aan en daar zitten andere partners aan vast die ook weer verder moeten kunnen. Dus de zienswijzen gaan we

hoe dan ook wel doen. Dus laten met elkaar eens kijken hoe ver we komen. Zoals gezegd, het is coronaproof, iedereen heeft zijn eigen spullen, zijn eigen microfoon, wethouder Van Os heeft geen microfoon maar zal gebruik maken van het spreekgestoelte, ook als enige, anders moeten we tussendoor van alles en nog wat ontsmetten. U kunt elkaar niet passeren, dat kan niet anderhalve meter en dan is het al meteen niet meer coronaproof. Dus het is mijn bedoeling om ergens rond 21:30 uur u aan te kijken om te kijken of er behoefte is aan een sanitaire stop want als we die gaan houden moeten we net zo deze zaal verlaten als dat we hem zijn binnengekomen. Dat is de enige coronaproof stijl die we kennen. Ja, het is even behelpen maar heel Nederland kampt ermee dus daar vechten wij ons wel uit. Komt goed. Mijnheer Los. Ik ken types die hebben alvast iets meegenomen achter hun schaamschot voor als ze het niet kunnen ophouden. Maar u heeft gelijk, als er iemand moet plassen dan zegt u het maar, dan schorsen we. Ik vind het allemaal best als de zienswijzen maar worden vastgesteld vanavond, dat is het zo'n beetje. Dat was het wel zo ongeveer, hè griffier, wat ik had te vertellen. Het is voor mij ook even allemaal, we moeten maar even kijken hoe het gaat. Mijnheer Piena, u wilt wat zeggen.

De heer Piena: Ja, voorzitter, u hecht heel veel aandacht aan de zienswijzen maar misschien moeten we dan de zienswijzen als eerste behandelen. Dan weet u zeker dat die voor 23:00 vanavond afgehandeld zijn.

De voorzitter: Nou, dat is niet precies wat ik voorstel maar ik stel wel voor dat we deze avond sluiten of schorsen, dan wordt het schorsen, maar de zienswijzen moeten hebben vastgesteld. Maar dat kan want die zijn bijna allemaal ter vaststelling dus dat lijkt me ook geen enkel probleem. Maar daarmee stel ik wel meteen nu de vaststelling van de agenda aan. Mijnheer Westerbroek, Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Wij willen graag aan de agenda het voorstel HOV busvariantenstudie Rotterdam-Ridderkerk-Drechtsteden. Dit voorstel is voorbereidend besproken in de commissievergadering Samen Wonen van 5 maart. De stukken waren ook al gepubliceerd voor de raad van 19 maart en zijn voor iedereen te vinden in onze vergaderapp of op de website bij 19 maart. Daar zijn ook de antwoorden op de openstaande vragen vanuit de commissiebehandeling aan toegevoegd. We zouden dit graag bij de behandelde direct na agendapunt 16 van deze vergadering.

De voorzitter: De HOV busvarianten, iemand van u? Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, wij zouden graag willen weten wat de spoedeisendheid is om dit punt op de agenda vanavond te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, zag ik uw hand ook omhoog of was dat een? Gaat uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik heb even een vraagje want ik heb een vraagje over het reglement van orde. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter na het op de hoogte stellen van de oproep van een aanvullende voorlopige agenda opstellen en de raadsleden hiervan op de hoogte te stellen. De aanvullende voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken worden openbaar gemaakt. Ik heb de indruk dat ik dat gemist heb als het gaat over dit agendapunt toevoegen. Maar ik weet niet of ik het goed zie.

De voorzitter: In ieder geval zijn de agendastukken openbaar, dat is daarnet heel accuraat door mijnheer Westbroek naar voren gebracht. Een ieder kan daar kennis van nemen en het is ook van te voren aangekondigd dat deze aanvulling er zou komen.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dat weet ik en die oproep hebben wij intern via de app gehad dus dat is niet openbaar. Waar het mij om gaat is of je hiervoor een aanvullende voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken openbaar had moeten maken.

De voorzitter: We halen het reglement van orde er even bij. Ik dacht dat we overal aan gedacht hadden, echt waar. 11.3. Bij aanvang van de vergadering stelt de raad de agenda vast. Op voorstel van een raadslid of de voorzitter kan de raad bij de vaststelling van de agenda spoedeisende onderwerpen aan de agenda toevoegen of onderwerpen van de agenda afvoeren. Dat is het reglement van orde waar wij aan refereren. Dat is dus het legitiem en daar komt bij dat de stukken al openbaar zijn, dat het onderwerp zelfs in de commissie is besproken, dat er inspraak op mogelijk is geweest en het ontbreekt ons werkelijk waar aan niets. Dan ligt er nog de vraag van mijnheer Piena, nee, ik ga nu eerst even dit afmaken. Dan ligt er nog de vraag van mijnheer Piena wat het spoedeisende karakter is. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Na 15 jaar is het eigenlijk zover, de provincie Zuid-Holland heeft de reservering voor een tramtracé definitief uit de plannen geschrapt en we willen doorpakken.

De voorzitter: Maar ik ga hier niet een urenlange discussie van maken, ik stel voor dat we nu de agenda gaan vaststellen en het voorstel van mijnheer Westbroek is als punt 17 op te voeren de HOV busvarianten. U wilt daar nog iets over zeggen, mijnheer Piena?

De heer Piena: Nou ja, voorzitter, het is een uitzondering die in het reglement van orde staat in er wordt niet voor niks spoedeisendheid gevraagd. Alleen maar omdat we willen doorpakken dat noem ik nog geen spoedeisendheid. Dan kunnen we nog wel veel meer agendapunten vanavond benoemen. Dus de VVD vindt dit niet spoedeisend en bij voorbaat zeggen we dan al, niet op de agenda zetten.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten, SGP.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, dit is een onderwerp waarin samengewerkt wordt met tal van andere instanties, provincie, MRDH, gemeente Rotterdam. Dat stuk staat al sinds maart op de agenda. Andere instanties verwachten van Ridderkerk dat we nu ook doorpakken, dat we verder kunnen. Die hebben zelfs inmiddels al stappen gezet dus wat ons betreft is het wel degelijk spoedeisend om ook als Ridderkerk ook naar die andere partijen kenbaar te maken hoe we er in staan.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u. Wij hadden juist de indruk van omdat het tramtracé er nu af was, er is gezegd de vorige keer omwille van de druk van de provincie op de tram moet dit door. Dan weet de provincie dat we een plan hebben en dan halen ze het tramtracé er af. Het tramtracé is er toch afgehaald, het plan is in maart op de agenda geweest en wij hebben gewoon onvoldoende met inwoners en alles kunnen overleggen hierover omdat het gewoon over hele grote, een hele grote impact heeft op geheel Ridderkerk en dat missen wij. Dat is de reden waarom wij het heel graag niet nu willen behandelen maar gewoon de tijd om de normale participatie toe te passen.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Piena en mevrouw Van Nes-de Man en ik zou daar nog aan willen toevoegen dat wij het ook belangrijk vinden om zo'n belangrijk

onderwerp als de HOV variantenstudie, om die met de hele raad te bespreken en niet vanavond met 15 raadsleden. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Voorzitter, we zijn eigenlijk al veel te laat. We zouden het al veel eerder behandeld hebben, dus spoedeisend, ja, natuurlijk. We zijn te laat, we zijn heel erg laat. Het is nog net niet te laat maar het moet wel gebeuren. Dus wij zijn voor behandelen.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Als het daadwerkelijk een spoedeisend agendapunt was geweest in maart dan hadden ook alle corona maatregelen daar een escape voor gegeven. Het heeft tot nu toe elke keer uitgesteld kunnen worden dus wij zien ook nu niet in waarom het nu per se vanavond behandeld zou moeten worden of in de verlenging van deze avond. Bovendien, ik vind het een dusdanig onderwerp dat we dit met alle raadsleden willen behandelen.

De voorzitter: Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Ik kan me vinden in de woorden van de heer Piena. Ik zie de spoedeisendheid voor vanavond niet.

De voorzitter: Hebben we zo alle argumenten uitgewisseld? Dan denk ik dat ik maar even moet vragen wie er voor is dit vanavond op de agenda te zetten. Dan kunnen we even tellen. Mag ik handen zien? Ik tel 123456789 handen. Daarmee zie ik er zes niet en dat betekent dat het agendapunt is toegevoegd. Wie van de anderen nog over de agenda? De moties.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, motie vreemd aan de orde van de dag willen we heel graag op de agenda zetten.

De voorzitter: Ja, dat moet bij het agendapunt.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, daar had ik helemaal niet eens bij stilgestaan. Nee, die doen we niet bij dit agendapunt, deze is vreemd aan de orde van de dag dus die komt denk ik achteraan of zo.

De voorzitter: Ja, maar dan moet u wel indienen bij het vaststellen van de agenda, dat is de grap. Dat doet u nu.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja.

De voorzitter: Even kijken, hoor, want even mijn administratie bijhouden. Dat is de motie die gaat over?

Mevrouw Van Nes-de Man: De pilot blauwe zone parkeren in plaats van straat parkeren in het centrum van Ridderkerk.

De voorzitter: Ja. Iemand bezwaar tegen dat dit aan de agenda wordt toegevoegd? Niemand, dan is dat het geval. Anderen nog over agenda? Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook de VVD wil een motie vreemd aan de orde van de dag indienen en dat betreft, even kijken in al het papierwerk, de motie voor de zondagsopenstelling, tijdelijke zondagsopenstelling. Die zouden wij graag aan de agenda toegevoegd willen zien. Dank u wel.

De voorzitter: Iemand bezwaar daartegen? Dan is die aan de agenda toegevoegd en om het dan nog maar even kort samen te vatten, dan wordt agendapunt 17 de HOV busvarianten, zeg ik maar even kort. Agendapunt 18 wordt de motie blauwe zone, zoals ik dat maar even samenvat en agendapunt 19 wordt de motie zondagsopenstelling. Ja? Iedereen akkoord zo? Dan is de agenda vastgesteld, met een klap.

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 Reglement van Orde)

De voorzitter: Goed, wat gaan we nu doen? Vragenuur voor raadsleden. Als eerste is aan de orde de vraag van mijnheer Rijsdijk van de Partij van de Arbeid en dan gaat het over huurproblemen van lokale winkeliers. Mijnheer Rijsdijk, gaat uw gang.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Diverse winkeliers van het Vlietplein hebben het moeilijk door de corona crisis. Ze hebben daarom contact gelegd met Woonkompas met de vraag om een tijdelijke tegemoetkoming in de huur. Woonkompas houdt echter vast aan de landelijke richtlijnen. Dit geeft winkeliers helaas onvoldoende lucht. Het college heeft eerder zelf de huur voor onder meer burgerzaken voor drie maanden kwijtgescholden. De burgemeester heeft tijdens de coronacommissie aangegeven dat de gemeente hiermee een voorbeeld wil zijn voor andere verhuurders. Naar aanleiding hiervan heeft de Partij van de Arbeid Ridderkerk de volgende vragen. Eén, is het u bekend dat diverse winkeliers op het Vlietplein worstelen met het betalen van een huur? Twee, heeft u met Woonkompas gesproken over dit probleem? Zo ja, wat was de uitkomst van dat gesprek? Zo nee, bent u bereid om te kijken of er op korte termijn een gesprek georganiseerd kan worden tussen de winkeliersvereniging, Woonkompas en eventueel de gemeente om een oplossing voor dit probleem te vinden? Het is in niemands belang als wijkwinkelcentra straks net als het winkelcentrum met leegstand te kampen hebben. De laatste vraag, vraag drie, u heeft ondernemers uitstel van betaling van de gemeentelijke belastingen verleent en de precariobelasting voor dit jaar kwijtgescholden. Welke andere lokale mogelijkheden ziet u om winkeliers in het winkelcentrum, de andere wijkwinkelcentra en de winkelstrips die moeite hebben met het betalen van hun huur te ondersteunen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Os van achter het spreekgestoelte.

De heer Van Os: Dank u wel, voorzitter. Het antwoord op vraag één van de heer Rijsdijk, ja, dat is ons bekend. Maar dit probleem speelt als gevolg van de coronamaatregelen bij meer winkeliers en horeca ondernemers in Ridderkerk. Wij hebben navraag gedaan bij Woonkompas over dit probleem en tot op heden is 55% van de winkeliers in contact getreden met Woonkompas. De meeste winkeliers zijn bij met hun betalingen, met een paar is een betalingsregeling getroffen of is uitstel van huur gegeven. Een paar huurders hebben om huurkorting gevraagd. Woonkompas heeft geen huurkorting toegezegd. Wel heeft Woonkompas aangegeven dat ze het, als het nodig is, graag in gesprek gaat met de huurders zelf om maatwerk te leveren. Voorzitter, de heer Rijsdijk gaf het al aan, de gemeente heeft bij monde van de burgemeester vastgoedeigenaren opgeroepen om het voorbeeld van de gemeente te volgen om coulant om te gaan met verzoeken van huurders in tijden van crisis. Daarnaast zijn we bezig met een algemene brief aan vastgoedeigenaren waar een soortgelijke oproep in staat en ook zijn we voornemens een campagne te starten waarin we de inwoners van Ridderkerk oproepen vooral lokaal te kopen. Tijdens deze campagne willen we de lokale winkeliers in de schijnwerpers zetten. Die lokale binding van de koopkracht lijkt ons op korte termijn het meest effectief. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is even aan de griffier voor een technische mededeling.

De heer Van Straalen: Het verzoek aan de drie raadsleden met een loopmicrofoon, het knopje bovenaan is rood waarschijnlijk. Wilt u dat indrukken? Nee, oké, ja.

De voorzitter: Dat was een kwestie een loopmicrofoon. Mijnheer Rijdsdijk.

De heer Rijdsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb begrepen dat de contacten tussen de winkeliers en Woonkompas niet soepel verlopen. De winkeliersvereniging heeft dat ook aangegeven. Ik begrijp dat er wel gesprekken gevoerd worden. Ik wil toch aan de wethouder vragen of u contact zou willen opnemen met de winkeliersvereniging om ook vanuit de kant van de gemeente nog eens te verifiëren waar het probleem precies zit en als daar aanleiding toe is verder actie te ondernemen. Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Wethouder Van Os.

De heer Van Os: Dank u wel, voorzitter. Er is uitgebreid contact met de winkeliersvereniging van Vlietplein maar ook van andere winkelcentra, wijkwinkelcentra. Dit onderwerp zal zeker de revue passeren.

De voorzitter: Dank u wel. Dat brengt ons bij mevrouw Kayadoe van Leefbaar Ridderkerk en dan gaat het over kunsttoepassing Desire Lines. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Het wordt in de volksmond al het gouden lijntje genoemd en deze is ook al zo goed als af. Daags na het leggen van de gouden stenen werd al geconstateerd dat er diverse stenen stuk waren. Naar aanleiding hiervan hebben wij de volgende vragen. Is er enig idee hoe dat komt dat al direct deze stenen kapot zijn gegaan, is de verwachting dat dit niet meer voor gaat komen? Wie gaat opdraaien voor kosten mochten er meerdere breuken van stenen plaatsvinden, en is de steensoort gebruikt zoals ook vermeld staat in de brochure van kasboek namelijk de kantlaan zandsteen? Zo ja, wie heeft bepaald dat deze steensoort gebruikt moet gaan worden en in welke fundering deze gelegd moet worden?

De voorzitter: Ik denk dat u alle antwoorden wel heeft, mijnheer Japenga.

De heer Japenga: Jawel, voorzitter. Dank u wel. Mooi dat er op deze manier ook zorg is voor de kunsttoepassing op het Koningsplein. Het is goed om te horen. Het is zo dat, ik zal maar zeggen, de stratenmakers het zweet nog op de rug hadden toen bleek dat er twee steentjes kapot waren gegaan, die waren in de rijbaan gelegd. Daar horen ze niet, daar moet je andere stenen toepassen. Dus die zijn ook daar meteen weer uitgehaald. Dus dat was nog tijdens het werk, de uitvoering van het werk, is dit ook opgelost. En is de verwachting dat dit meer of vaker gaat gebeuren? Nee, dat is niet de verwachting dus we verwachten ook niet dat daar kosten uit voortkomen. Als het gaat om de steensoort, daar kan ik nog wel even iets over zeggen. Op het plein zelf ligt, voor de kenners ons, de vormbakstraattegels met ruwe textuur, zo heet dat. In de rijbaan, die een hardere steen vereist komt er een vormbakstraatsteen met facetrand. Even om helemaal het te benoemen. Die ligt er overigens nog niet in, over de rijbaan, in september gaat de rijbaan aangepakt worden, dan wordt werk met werk gemaakt en dan worden die stenen er ook ingelegd. Als het gaat om fundament en eisen, wij stellen, als gemeente, eisen aan de soorten maar ook aan de fundering dus dat bepalen wij. De steenkeuze is in overleg met de kunstenaars gemaakt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: In het stuk van het kasboek staat dat de kantlaan zandsteen is gebruikt, de kantlaan zandsteen. Dat is de specifieke benaming, waarschijnlijk ook van de steen zoals de wethouder deze gebruikt. Dan vragen wij ons af of het college op de hoogte is dat er in 2012 een rechtszaak plaats heeft gevonden tussen de Belgische gemeente Herentals en een aannemer inzake een aansprakelijkheidsstelling met betrekking tot het gebruik van deze stenen en fundering ervan. Is het college ook bekend dat er voor het gebruik van deze zandsteen gekozen moet worden voor de sterkst mogelijke fundering, zijnde cementgebonden straatlaag, en voegvulling om te zorgen dat het gouden lijntje gaat standhouden en over een langere termijn. Want bij zwaardere belasting gaat deze steen barsten en op termijn versplinteren. Dat zou gaan betekenen dat er op het Koningsplein geen festiviteiten gehouden zouden kunnen worden waarbij het terrein zwaarder belast gaat worden.

De voorzitter: U moet echt even tot uw vraag komen.

Mevrouw Kayadoe: Dus de vraag is, is men hier van op de hoogte?

De voorzitter: Ik probeer heel erg mijn geduld te bewaren maar het is wel heel gedetailleerd wat u nu net even allemaal voorleest, vooral voor een mondelinge vraag. Maar dat neemt niet weg. Zijn er anderen die nog over dit mooie gouden lijntje iets willen vragen of desnoods over de Desire Lines. Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik wil van de wethouder graag weten of hij ook zo blij is met de schitterende toelichting die naast de deur hangt waardoor het voor al onze inwoners ook helder is wat er met de lijn verbeeld wordt.

De voorzitter: Anderen nog? Wethouder, het gaat over Herentals.

De heer Japenga: Ja, voorzitter, dank u wel. Inderdaad, ik ben niet bekend met allerlei rechtszaken op dit punt. Er door ons een aantal eisen gesteld voor uitvoering daarvan en daar is aan voldaan. Zeker, wij zijn ook verheugd dat er goede informatie is, dat hangt nu al op het raam bij het gemeentehuis maar er komt binnenkort ook nog een QR code waarmee mensen met een smartphone ook kunnen zien wat precies de betekenis is van de gouden lijn en de historie. Dus voorzitter, de gouden lijn is een markant design gedrapeerd over het Koningsplein en dat is natuurlijk wat we ook willen zichtbaar maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan naar mijnheer Rijsdijk van de Partij van de Arbeid en dan gaat het over zwerfafval. Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. De Partij van de Arbeid Ridderkerk ontvangt de laatste tijd veel berichten van inwoners die zich ergeren aan de toename van zwerfafval. Het gaat om afval dat bij afvalbakken ligt, dat naast veel containers wordt geplaatst of zomaar ergens wordt gedumpt. Een veelgehoorde klacht daarbij is dat het lang duurt voordat het afval wordt opgeruimd. Inwoners hebben een eigen verantwoordelijkheid om de leefomgeving netjes te houden. De gemeente dient er op haar beurt voor te zorgen dat er voldoende afvalbakken zijn en dat volle afvalbakken en vuilcontainers tijdig worden geleegd. Naar aanleiding hiervan hebben wij de volgende vragen. Eén, bent u van deze signalen op de hoogte? Twee, onderschrijft u dat het zwerfafval lijkt toe te nemen en dat bijvoorbeeld het winkelcentrum op bepaalde momenten echt rommelig aandoet? Drie, wat kunt u meer doen om zwerfvuil tegen te gaan? En de laatste vraag, vraag vier, wat is er voor nodig om ervoor te zorgen dat zwerfafval eerder wordt opgeruimd? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u wel, voorzitter. Het college is inderdaad bekend dat er soms inderdaad zwerfvuil ligt op de straat. Dat heeft natuurlijk vooral te maken met de coronatijd, dan zijn natuurlijk mensen, waren bijna allemaal thuis, gaan in hun eigen omgeving wandelen en dan gebeurt dat. Met name in parken, winkelcentra en ook wel naast ondergrondse containers. Dat hebben we anderhalve, twee weken zien aankomen, zien gebeuren, toen hebben we ook ingegrepen in die zin dat we twee extra medewerkers hebben ingezet, eentje van een groenafdeling en eentje extra aangetrokken die dus extra inzet kunnen plegen om al die naastplaatsingen op te ruimen. In het winkelcentrum, dat noemt u nou specifiek, dat klopt ook wel deels. Het wordt elke dag schoongemaakt, de winkelcentra, alleen in de loop van de dag, aan het eind van de dag neemt het dan soms wat toe maar de dag daarop, het kan dus nooit dagen liggen, wordt het opgehaald. Wat kunt u meer doen? Nou, wat we net zeiden, wat ik net zei, we hebben natuurlijk al extra fte ingezet maar het gaat toch, dat noemde u zelf ook al, toch ook wel om de bewustwording en gedrag van de inwoners. Als ik op social media zie dat er een foto wordt geplaatst van naastplaatsingen en dat er staat, wat gaat de gemeente doen, wat gaat de wethouder doen? Eigenlijk zou iemand die dat dan plaatst moeten zeggen, wat gaat de inwoner doen die dat daar geplaatst heeft? Dus het begint eerst natuurlijk ook met die inwoners zelf maar de gemeente probeert zoveel mogelijk ook toch dat zwerfafval op te ruimen. Wat is er voor nodig? Ik heb eigenlijk al een paar dingen genoemd. Waarnemen, dat is ook een stelregel althans van de reiniging, is meenemen. Dus dat betekent ook, als je wat ziet en je ergert je eraan, als het kan, neem het mee. Het is natuurlijk toch ook de verantwoordelijkheid van de eigen inwoners. Maar tweede is ook, meldt het op de app dan wordt er eigenlijk altijd direct op gereageerd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Fijn dat het in ieder geval de aandacht heeft, dat is ook nodig. Wat ik mij nog wel afvroeg, we horen ook wel van de inwoners, ik zei het al in de inleiding op mijn vraag, dat er ook een tekort, op sommige plekken, aan afvalbakken wordt ervaren. Is dat nog iets waar het college concreet mee aan de slag gaat? Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dat klopt, daar zijn we ook mee bezig. We hebben eigenlijk een afvalbakkenplan, de gele bakken, maar door de coronatijd is dat eigenlijk een beetje on hold gezet. In dat plan wordt aangegeven waar de afvalbakken meestal leeg zijn, om die weg te halen, maar op andere plekken ook weer aan te vullen. Dus we zijn er mee bezig.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mijnheer Piena van de VVD en dan gaan we het hebben over blauwalg. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is belangrijk dat mensen uit Ridderkerk in hun omgeving kunnen recreëren en dat de zwemlocaties een goede waterkwaliteit hebben. Eind mei is bij controle van het zwemwater op de locatie Waalboezem Surfbocht blauwalg geconstateerd en is er een negatief zwemadvies afgegeven. Wethouder Meij heeft in het nieuwsbericht van 6 februari jongstleden aangegeven dat wanneer de kwaliteit van het zwemwater niet in orde is de beheerder hierop aangesproken wordt om maatregelen te nemen. De VVD heeft een viertal vragen hierover. Vraag één, heeft de gemeente Ridderkerk de beheerder erop aangesproken dat de kwaliteit van het zwemwater niet in orde is? Vraag twee, zo nee, waarom heeft de gemeente dat niet gedaan en is men dan alsnog voornemens dit op zeer korte termijn te gaan doen? Vraag

drie, zo ja, welke acties gaat de beheerder ondernemen om de kwaliteit van het zwemwater in orde te maken en op welke termijn zou dat dan gaan gebeuren? De laatste vraag, ook bij de Plas Wevershoek is de kwaliteit van het zwemwater niet in orde. Welke acties heeft de gemeente hier ondernomen om de kwaliteit op het juiste niveau te laten brengen? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u, voorzitter. Een nieuwtje, misschien voor de heer Piena, voor mij was het ook in ieder geval nieuw, maar eind van de middag is het negatieve zwemadvies voor de Surfbocht en de Wevershoek opgeheven. Wat heeft de gemeente gedaan? De gemeente heeft in de raad de taak dat de zwemwatercoördinatoren van het waterschap van de Hollandse Delta en de omgevingsdienst Midden Holland die zijn verantwoordelijk om die signalen op te pakken, die geven dat door aan de beheerders. Dat is ook eigenlijk het antwoord op vraag twee, vooral die omgevingsdienst Midden Holland is daarvoor aangesteld. Wat zij doen is dan inderdaad dat de beheerder een negatief zwemadvies moet duidelijk maken en er wordt eigenlijk alleen ingegrepen, daadwerkelijk, als het onveilig is in de zin van dat er dingen op het water liggen of in het water liggen die schade of pijn veroorzaken aan voeten, scherpe voorwerpen, onveilige bodem. Dan wordt ze echt daadwerkelijk ingegrepen. Voor de rest is het het plaatsen van die borden. U vraagt, wat gaan we op korte termijn doen? Vermoedelijk dus geen acties, u ziet ook, die blauwalg groeit in korte tijd heel sterk en het heeft vooral te maken eigenlijk met de doorstroming van het water. Als dat weer op gang komt dan is die blauwalg ook vaak ook zo weer weg. Daar is het waterschap voor verantwoordelijk. Voor de Surfbocht is dat dus inderdaad soms mogelijk. U vraagt dan nog weer speciaal Plas Wevershoek, daar is al voor de coronatijd een stuurgroep geformeerd van het, moet ik even goed kijken, het Staatsbosbeheer, het waterschap en de gemeente om te kijken, want juist in die Wevershoek is het echt stilstaand water, daar gaat het natuurlijk allemaal extra hard, daar wordt gekeken in hoeverre stromend water elders naar die Wevershoek kan waardoor we die blauwalg ook mogelijk kunnen voorkomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Nee, dank u wel, voorzitter, afdoende beantwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Dat is niet het geval. Gaan we naar mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1, gaat het over bus 601. Wilt u uw inleiding zo kort mogelijk houden want het is wel veel tekst.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u. Het valt wel mee als ik hem oplees. Sinds maandag rijden de nieuwe bussen van de RET lijn 601 weer. Ze vervangen de roze bussen die de laatste twee jaar door Ridderkerk en Barendrecht reden. De stichting die deze buurtbus heeft opgezet heet Rijsoord Bereikbaar en is onder andere opgericht omdat de normale buslijn Rijsoord Ridderkerk werd opgeheven en men in Rijsoord ook geen winkels meer heeft voor levensmiddelen. De naam van de stichting is in deze al veelzeggend. Dit wordt nu voor een deel van de doelgroep wel erg lastig gemaakt, zo lijkt het. De passagiers zijn van alle leeftijden maar in de daluren zijn het veelal ouderen die afhankelijk zijn van deze bus om van Rijsoord naar Ridderkerk te gaan of Barendrecht, voor inkopen, bezoek of wat ook. Inmiddels is de bus opgenomen in de lijndienst van de RET, lijn 601, maar nog steeds als buurtbus en hij rijdt dus met vrijwillige chauffeurs. Zeker sinds de bus gratis is voor AOW'ers wordt deze door de doelgroep graag gebruikt. De oude roze bussen die hiervoor ingezet werden hadden een brede deur, de chauffeur kon binnen door zijn bestuurdersplek bereiken en de vloer van de bus zat op gelijke hoogte met de verhoogde bushaltes. Dit hield in dat de mensen ook met een rollator, een boodschappenkarretje of een kinderwagen zo van de halte naar een plek in de bus konden lopen. Het enige

wat de chauffeur deed was soms het vastzetten van een rollator en dergelijke. De toegankelijkheid was uitstekend maar het rijcomfort was slecht. De nieuwe bussen schijnen heerlijk te rijden, volgens de chauffeurs, maar de passagiers moeten ook tevreden zijn want daar doe je het toch voor. Burger op 1 heeft enkele vragen over de toegankelijkheid van deze nieuwe bussen. Waarom hebben deze nieuwe bussen een smalle deur waardoor geen kinderwagens en rollator's, tenzij ingeklapt, mee kunnen? Waarom is de vloer van deze bussen hoger en kan men alleen via een trede in de bus komen? Waarom is de plek van de chauffeur zo ingericht dat deze, ook na coronabescherming, niet meer binnendoor van z'n plek kan om eventueel mensen te helpen? Hoe kan het dat bij deze bussen de deur zo laag zit dat deze de rand van de halte kan raken als de bus niet voldoende afstand houdt van de halte wat een grote overstap geeft die direct gevolgd wordt door een trede of door een beschadigde deur? Er is voorafgaande aan de bestelling van de nieuwe bus een aantal jaren geleden een soort programma van eisen gemaakt in goed overleg met de chauffeurs. Daarin was onder andere opgenomen een automatische versnelling maar ook een verlaagde instap zoals die in de roze bussen zat. De vorige nieuwe bussen, die helaas terug moesten, waren hierop wel aangepast en omgebouwd. Dus toen was dit belangrijk. Waarom is dat bij deze bussen niet gedaan? Dank u.

De voorzitter: Ik vond het niet zo meevallen, hoor. Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u, voorzitter. De bussen, die heten de Mercedes Sprinter, zijn de standaard voor de buurtbussen in heel Nederland. De buurtbusvereniging heeft contact bijvoorbeeld met de buurtbusverenigingen in Zeeland, Brabant en Limburg en daar zijn ze heel tevreden met deze bus. Ook vrijwel alle chauffeurs van de buurtbusverenigingen in Ridderkerk, Barendrecht en Albrandswaard zijn tevreden na een week rijden, vanwege het bedieningsgemak, u noemde het al, en de lage kans op uitval. Dit type bus met soortgelijke deur is ook in Ridderkerk gebruikt voordat die tijdelijke bussen gebruikt werden. Dus we hebben er ook ervaring mee. De ingang van de nieuwe bussen zijn inderdaad smal maar het gaat wel en het gangpad tussen de stoelen is juist vrij breed. Dan uw vraag over die hoge vloer. Er is gekozen voor deze bus omdat de bus met een lage vloer niet haalbaar is gebleken. Ik zal u uitleggen waarom. Die bussen met een lage vloer zijn zwaarder dan 3500 kg. Dan heb je een vrachtrijbewijs nodig, rijbewijs C, om erop te mogen rijden. Dat zouden we onze vrijwilligers niet willen aandoen want dan heb je wel bussen maar dan heb je geen chauffeurs. Dan uw vraag over de plek van de chauffeur. Nu inderdaad afgeschermd vanwege corona maar u moet ook even terugkijken naar de afgelopen maanden en jaren. Het assisteren van passagiers is een extra belasting voor onze chauffeurs. Twee chauffeurs zijn afgelopen maandag gestopt vanwege rugklachten vanwege dat tillen en dat waren juist twee chauffeurs die heel veel diensten draaiden. Het kost ook veel tijd om dat elke keer zo te doen waardoor het op tijd rijden ook in gevaar komt. Nog even over die plek van de chauffeur, die bevat echt inderdaad heel veel pluspunten. De stoel is uitstekend verstelbaar, er is een achteruitrijcamera, er is inderdaad veel aandacht voor de telefoon, voor de veiligheid. De telefoon is direct ingeschakeld op alarm en op de politie dus die chauffeur zit daar eigenlijk prima. Dan over die lage bus. Die deur zit even laag als bij de vorige roze bussen alleen doordat er een stang aanzit gaat hij inderdaad iets verder open. Nou, over die lage instap heb ik al iets gezegd. Als we dat hadden gedaan, die keus was er dus eigenlijk gewoon niet, die eisen zijn strenger geworden, dan was hij gewoon te zwaar geworden en dan had je dus geen chauffeurs gehad. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Een aanvullende vraag dan. De roze bussen hadden wel een brede deur en een verlaagde instap en die waren voor de toegankelijkheid van passagiers gewoon ideaal. De bussen die teruggestuurd zijn omdat ze vanwege die sjoemelsoftware niet ingevoerd konden worden, als ik

dat dan goed vertaal, die waren er ook op aangepast en toen kon het allemaal wel. Nu zegt u van, dat kan niet, dan moet je een groot rijbewijs hebben.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Mijnheer Rijdsdijk.

De heer Rijdsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de geluiden die mevrouw Van Nes-de Man verwoordt die hebben wij ook gehoord. Dat het voor mensen met een beperking, mensen met een rollator toch wel lastig is om in te stappen. Ridderkerk heeft meerdere keren uitgesproken zich voor een inclusieve samenleving te willen inzetten. Ja, hoe ziet het college, de wethouder, die ambitie in relatie tot deze bussen? Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog? Wethouder.

De heer Meij: Toen vorig jaar de vraag voor lag welke bus gaat het worden was de regeling zo, volgens mij is die nog steeds zo, dat die lage bussen gewoon te zwaar zijn. Dus dat gold misschien niet voor die oude bussen maar die regelingen zijn gewoon strenger geworden. Nogmaals, deze buurtbus rijdt gewoon in heel Nederland. We zijn voor een inclusieve samenleving, ik heb afgelopen week ook geen klachten gehoord. Nogmaals, ik heb juist contact gezocht met de buurtbusverenigingen en die zijn heel tevreden en eigenlijk gewoon trots. Echt gewoon trots op het feit dat ze nu eindelijk in nieuwe bussen rijden, dat de chauffeurs die daarin rijden dat ook heel erg met plezier doen en ik heb geen klachten gehoord van de passagiers. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dit was het vragen, wat is het, uurtje bijna wel.

3. Vaststelling besluitenlijsten raadsvergaderingen 23 januari, en 13 februari 2020

De voorzitter: We gaan naar agendapunt 3 dat is de vaststelling van de besluitenlijst van de raadsvergadering van 23 januari en 13 februari. Iemand daarover? Vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken (zie afzonderlijke lijst), nadere inlichtingen over gegeven schriftelijke beantwoording (art. 40 RvO) en stemming over eventueel ingekomen verzoeken om een interpellatie.

De voorzitter: Lijst van ingekomen stukken. Iemand over de lijst van ingekomen stukken? Is ook dat vastgesteld.

5. Afvalstoffenverordening 2020 Ridderkerk

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 5, dat is de afvalstoffenverordening Ridderkerk 2020. Daar moet ik nog het volgende bij opmerken. De commissie Samen Wonen adviseert in artikel 25 tweede lid op te nemen dat artikel 20 in werking treedt zodra rechtens is toegestaan. Tevens om dit ook op te nemen in de toelichting op artikel 20. Nou, ik stel voor dat advies over te nemen. We hebben met elkaar afgesproken dat het hier ter debat voorligt met een eerste termijn van maximaal 5 minuten zodat we in totaal met elkaar 45 minuten daarover kunnen hebben en er is een amendement ingediend door mijnheer Piena van de VVD die traditiegetrouw dan ook als eerste het woord krijgt. Wie van u wenst daarover nog meer het woord? Mijnheer Ros, mevrouw Van Nes-de Man, mijnheer Overheid, mijnheer Los, mijnheer Stip, mevrouw Kayadoe, mijnheer Rijdsdijk. Dat is het? Mijnheer Piena, de eerste maximaal 5 minuten zijn van u. Gaat uw gang.

De heer Piena: Voorzitter, het zal u verheugen, ik zal die 5 minuten niet nodig hebben. De afvalstoffenverordening 2020 Ridderkerk is wat de VVD Ridderkerk betreft duidelijk. Wij dienen een

amendement in omdat wij van mening zijn dat politieke partijen een voorbeeldfunctie hebben. Wij moeten daarom geen uitzonderingspositie krijgen op de uitgangspunten van ongeadresseerd reclamedrukwerk. Ook politieke partijen moeten de wensen over reclamedrukwerk van onze inwoners respecteren. De VVD Ridderkerk beseft heel goed dat wij ons daarmee ook zelf in de vingers snijden. Ook wij hebben tenslotte bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen flyers bij de inwoners in de brievenbus laten bezorgen. Dat was het, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Ten eerste, wat is het fijn om vanavond weer in fysieke vorm bij elkaar te zitten, heerlijk is dat. Ik wil beginnen eigenlijk met een korte oproep aan VVD, EvR, ChristenUnie, Leefbaar Ridderkerk en PvdA. Vanavond kunnen wij, eenmansfracties, de macht grijpen. Wij zijn in de meerderheid dus welkom bij de club. Elke keer wanneer we spreken over afvalplannen of verordeningen kijken we naar afval en de hoeveelheid afval als gegeven terwijl het uitgangspunt zou moeten zijn, hoe produceren we veel minder afval. De enorme verpakkingslobby doet zijn werk maar wij als consumenten, wij willen met ze allen kleinere hapklaar voorverpakte porties uit de supermarkt. Steeds meer Ridderkerkers zette zich in om afval, vooral plastic uit de parken en groenstroken te halen. Ik mocht een paar keer mee met mijn fractiegenoot, Melindy Dirks, en het is schokkend hoeveel we in korte tijd bij elkaar prikten. In gesprek met wethouder Meij hebben we dat besproken en we zijn blij dat hij de mensen die dit vrijwillig doen om Ridderkerk een beetje schoner te maken, erkenning geven die ze verdienen. Maar terug naar de basis, minder verpakking. We zijn blij dat Ridderkerk deelneemt aan de statiegeldalliantie en dagen de wethouder uit hier aan een actieve rol te pakken. Dat waren even inleidende woorden over afval in het algemeen, we hadden 5 minuten. In het overgrote deel van de verordening zelf kan GroenLinks zich prima vinden. Het is goed dat Ridderkerk zich aansluit bij de steeds langer wordende rij gemeentes die verspreiding van ongeadresseerd reclamemateriaal tegengaan wanneer dit juridisch mogelijk is. Wel is het bizar dat we voor onszelf, als politieke partijen, een uitzondering maken. De lokale middenstander mag geen folders in de bus doen maar wij mogen onze partijpropaganda wel verspreiden. Dat is toch raar. GroenLinks verspreidt ook nog wel eens een foldertje. Maar ik denk dat dat heel makkelijk via onze online kanalen kan. Daarom dienen we het amendement met de VVD mede in om deze vreemde kronkel eruit te halen. Ik vraag de andere partijen dat ook te doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Op 21 maart 2019 heeft de raad het beleidsplan afval en grondstoffen 2019-2023 vastgesteld. In aansluiting op dit beleidsplan is een actuele afvalstoffenheffing vastgesteld. In het voorstel staat dat de nieuwe afvalstoffenheffing feitelijk een verbeterde versie is van de huidige afvalstoffenverordening. Tegen het invoeren van de ja/ja-sticker loopt nog steeds een procedure bij het gerechtshof Amsterdam over de vraag of gemeenten überhaupt een ja/ja-sticker mogen invoeren. In de eerste uitspraak zei de rechter dat het kon maar onder andere de brancheorganisatie voor het verspreiden van reclamedrukwerk is in beroep gegaan, dat staat ook zo in het voorstel. Met het oog op het milieu en verspilling van papier en drukinkt zou het goed zijn als dit ingevoerd kan worden. Mocht dit zo zijn, kan de wethouder dan toezeggen dat er ook eenmalig in bijvoorbeeld de combinatie een sticker wordt bijgevoegd om mensen op de goede wijze mogelijk te maken aan te geven dat ze wel ongeadresseerd drukwerk willen ontvangen? Vooral ouderen lezen graag reclamefolders maar zijn niet altijd bij machte om een sticker aan te vragen. CDA heeft hier ook naar gevraagd. Wij willen graag op een open en transparante manier met onze inwoners omgaan en daar hoort dit ook bij. De reactie op de vraag van het CDA is dat de sticker eenvoudig kan worden aangevraagd. Ik kan me zomaar voorstellen dat dat veel meer geld gaat kosten. Elke aanvraag moet

behandeld worden, de sticker, moet die dan per post worden verstuurd, in een envelop, gefrankeerd? Misschien moet u toch eens overwegen om die sticker in de combinatie mee te geven. Die wordt immers verplicht huis aan huis bezorgd. De Ridderkerkse winkeliers zullen u ook dankbaar zijn, zij kunnen immers alle steun in de rug gebruiken die wij ze nu kunnen bieden. Dan hebben we nog één puntje, in artikel 7, afvalscheiding komt glas, asbest, banden en metalen niet meer terug. Misschien kan de wethouder toelichten waarom dit zo is en ook hoe hier dan mee omgegaan moet worden in de toekomst. Glas inleveren met statiegeld of in de glasbak, ok, maar waar moeten we naartoe met asbest, met banden, waarbij ik ervan uit ga dat het autobanden zijn en geen videobanden, en metalen? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Overheid, CDA.

De heer Overheid: Dank u, voorzitter. Na het vaststellen van het beleidsplan afvalgrondstoffen voor de komende periode kan de afvalstoffenverordening van Ridderkerk hieraan worden gekoppeld. Het CDA vindt het belangrijk dat er een functioneel en efficiënt beleid aan ten grondslag ligt. Met het instellen van de specifieke regels en eisen aan de verschillende huishoudelijke afvalstromen kunnen de doelstellingen worden gewaarborgd. Door een doelmatige combinatie van monitoring en een efficiënte toepassing van afvalscheiding dragen we gezamenlijk bij aan een schonere leefomgeving. In deze context streven we als doel na een economisch systeem van een gesloten kringloop waarbij afvalstoffen als grondstof kunnen worden hergebruikt. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Voorzitter, heel kort. In de fractie hebben we het besproken, ik had een mooi stuk opgeschreven maar de fractie zei, wat wil je nou precies en wat vind je ervan? Nou, we vinden het eigenlijk wel een goed stuk. Daar moest ik het dan maar bij laten. Maar toch wilde ik nog wel graag aandacht vragen, ik heb dat al eerder gedaan. Recycling, een goede zaak, van afval naar grondstof, maar de plasticberg waar we mee zitten, wat toch wel heel vaak naar China moet en naar andere landen, waar je geen zicht meer hebt wat ze ermee doen, daar is een mogelijkheid om er motorbrandstoffen van te maken. Dat kan in Nederland. Dan zou je dus kunnen voorkomen dat we die rotzooi ergens dumpen waar we geen zicht op hebben. Hoef je geen plastic te exporteren en geen brandstof te importeren. Het staat misschien los van het stuk maar ik zou er toch wel graag aandacht voor vragen. Tot zover, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Stip, Partij 18PLUS.

De heer Stip: Ja, ja, voorzitter, het zou in de nieuwe afvalstoffenverordening bijna niet opvallen maar de ja/ja-sticker lijkt eindelijk werkelijkheid te worden. Partij 18PLUS vroeg enkele jaren geleden al aandacht voor de ja/ja-sticker. In Amsterdam wordt de sticker al vanaf januari 2018 gebruikt en er wordt volgens de gemeente een flinke besparing van papier en energie mee gerealiseerd. Net als in de afvalstoffenverordening van Amsterdam ziet onze verordening er ook op toe dat drukwerk van vrijwilligers of niet commerciële organisaties is toegestaan. Drukwerk van politieke partijen vallen hier ook onder. Dit kan ook niet anders, voorzitter, want de grondwet heeft in artikel zeven vrijheid van meningsuiting, censuurverbod onder andere het volgende staan, niemand heeft voorafgaand verloop nodig om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. Dit geldt niet voor handelsreclame maar politiek drukwerk is allesbehalve handelsreclame. Het verbaast Partij 18PLUS dan ook dat de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie Ridderkerk met een amendement komt welke in strijd is met de grondwet en dat ze de vrijheid van meningsuiting willen inperken. Het zal daarom niemand verbazen.

De voorzitter: Oh, mijnheer Stip, u wordt geïnterrumpeerd door mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, volgens mij heeft de Reclame Code Commissie laatst een uitspraak gedaan die heeft bepaald dat politiek drukwerk wel degelijk als reclame moet worden opgevat. Dus wat dat betreft denk ik dat het nog steeds in overeenstemming is met de grondwet om deze uitzondering niet toe te staan.

De voorzitter: Mijnheer Stip.

De heer Stip: Wij denken van niet. De kiesraad zegt ook dat politieke posters en flyers vallen onder de vrijheid van meningsuiting. Dan had ik nog een afsluitende zin, het zal niemand verbazen dat Partij 18PLUS tegen dit amendement is. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. We zitten in een wenjaar, een jaar om te wennen aan de veranderende wijze van afval inzamelen en het jaar waarin van alles nog geregeld moet worden. Plaatsingen van ondergrondse containers die nog niet gerealiseerd zijn, ondergrondse containers waarvan de toegang nog niet is geregeld. 2020 is nog niet voorbij dus we zijn benieuwd. Dat de verordening op diverse punten aangepland moest worden snappen we. Immers, we moeten zuinig zijn op het behouden van de leefbaarheid van de planeet voor de volgende generaties. De aarde moet minder uitgeput worden. Het is jammer dat ondanks diverse acties, mede ook geïnitieerd door de portefeuillehouder zoals de actie glas in het bakkie in de nieuwe verordening zoals deze voorligt in artikel 7 lid 2 glas kennelijk niet meer conform de verordening separaat hoeft te worden ingezameld. Terwijl dit juist een van de producten is die 100% gerecycled kunnen worden. Is het dan de bedoeling dat de glascontainers gaan verdwijnen uit het straatbeeld? En als deze verordening aan wordt genomen dan is het conform artikel 10 een gebruiker van een perceel verboden om huishoudelijke afvalstoffen aan te bieden anders dan via het betreffende inzamelmiddel, de betreffende inzamelvoorziening of betreffende brengdepot. Dat terwijl de basis nog niet eens op orde is. Hoe vaak zien we niet dat papier-, glas- en kledingcontainers overvol zitten? Hoe moeten inwoners zich dan houden aan de verordening? Verenigingen zitten zeker nu door deze coronacrisis in zwaar financieel weer. Meermalen ook voor deze crisis zijn er verzoeken gedaan of zij het afval van de vereniging op deze zelfde wijze aan zouden kunnen bieden als gebruikers van percelen. Elke keer weer worden zij het bos in gestuurd met de opmerking dat het afval van verenigingen als bedrijfsafval wordt gezien. Artikel 13 lid 1 en 2 hadden de verenigingen hierin tegemoet kunnen komen. Het had gekund en daar blijft het dan ook weer bij, het had gekund. Enorm zijn wij blij met artikel 15 met betrekking tot zwerfafval in de openbare ruimte. Het was natuurlijk al zo dat het verboden was om huishoudelijke afvalstoffen van beperkte omvang en gewicht die zijn ontstaan buiten een perceel achter te laten in de openbare ruimte anders dan in de daartoe bestemde afvalbakken. Het kan niet genoeg benadrukt worden dat het ook verboden is om zwerfafval achter te laten in de openbare ruimte. Het probleem lijkt echt zienderogen toe te nemen. Ridderkerk is behoorlijk aan het vervuilen. En ja, het is ook een mentaliteitsprobleem maar Leefbaar Ridderkerk constateert ook dat de gele prullenbakken met grote regelmaat overvol zitten. Er zijn ook plekken waar helemaal geen voorziening is om afval in de daartoe bestemde afvalbak achter te laten. Conform artikel 18 ben je ook nog eens strafbaar als je afval in de openlucht opslaat. Bezoekers van onder andere de Crezéepolder proberen eigenhandig door middel van het ophangen van een vuilniszak bij de entree de vervuiling van dit natuurgebied tegen te gaan. Helaas, het is dus ook nog eigenlijk verboden conform deze verordening zo meteen. Leg dat maar eens even uit op straat. De ja/ja-sticker, het moet natuurlijk in deze verordening opgenomen worden, het staat immers in het coalitieakkoord. Dat er nog juridische procedures lopen in andere gemeentes wordt in die zin opzij geschoven. We nemen het wel alvast op in onze verordening en wachten de uitkomst c.q. jurisprudentie

achteroverleunend af. Op de vraag aan de portefeuillehouder in de commissie of er überhaupt bekend is of het ook daadwerkelijk oplevert dat er minder papierafval gaat ontstaan was het antwoord, dat weten we niet maar we nemen het aan. Echt een keiharde onderbouwing van feiten dus. Dus mocht dit gedeelte van de verordening ingevoerd worden dan moeten alle mensen die nu een nee/nee-sticker hebben deze er af gaan halen en alle mensen die wel reclame willen hebben op de deurmat een sticker gaan halen. Wat ons betreft logica. Als artikel 20 ingevoerd wordt betekent het ook dat ongeadresseerd drukwerk van een politieke partij, ongeacht wat voor soort sticker men heeft opgeplakt op de brievenbus, deze gewoon bezorgd zou mogen worden. Volksvertegenwoordigers die een voorbeeldfunctie zouden moeten hebben krijgen dus een voorrangpositie. Hoe bijzonder is dit? Tel daarbij op dat de Reclame Code Commissie op 13 maart 2020 heeft geoordeeld dat het bezorgen van ongeadresseerd drukwerk van een plaatselijke lokale partij hier in Ridderkerk bij huisadressen met een nee/nee-sticker in strijd met de code verspreiding ongeadresseerd reclamedrukwerk artikel 31 is. Mijn vraag hierover aan de portefeuillehouder in de commissie door Leefbaar Ridderkerk werd afgedaan als gedoe. De uitspraak van de Reclame Code Commissie wordt dus kennelijk gewoon genegeerd en dat terwijl de stichting reclamecode al ruim 55 jaar de instantie is op het gebied van zelfregulering van reclame. Zij bevordert verantwoord reclame maken met als doel de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van reclame te waarborgen. Vandaar ook dat wij het amendement van de VVD graag mee indienen. We hebben een voorbeeldfunctie en geen voorrangpositie.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter, ik zal het iets korter houden dan de voorgaande spreekster maar dat biedt geen garantie bij volgende agendapunten. De Partij van de Arbeid Ridderkerk stemt niet in met de voorliggende afvalstoffenverordening. Wij hebben vorig jaar tegen het nieuwe afvalplan gestemd en deze verordening ligt daarvan in het verlengde. De belangrijkste reden voor onze tegenstem was en is dat wij het afvalplan onvoldoende inwonervriendelijk vinden. De afvalstoffenverordening maakt het mogelijk om de ja/ja-sticker op termijn in Ridderkerk in te voeren om de verspreiding van ongeadresseerd reclamedrukwerk tegen te gaan. Voor vrijwilligersorganisaties en politieke partijen wordt onder meer een uitzondering gemaakt. Daarover hebben wij de volgende opmerking, inwoners die helemaal geen ongeadresseerd reclamedrukwerk willen ontvangen kunnen dit op grond van de code verspreiding ongeadresseerd reclamedrukwerk aangeven door middel van een ja/nee-sticker of nee/nee-sticker op de brievenbus. De wethouder heeft tijdens de commissievergadering bevestigd dat de inwoners deze stickers ook bij invoering van de ja/ja-sticker kunnen blijven gebruiken. Het is dan wel belangrijk dat alle politieke partijen het goede voorbeeld geven door de regels strikt na te leven. Dus niet een ja/ja-sticker invoeren en zelf regels overtreden door politieke reclame door de brievenbus te stoppen bij inwoners met een ja/nee-sticker of nee/nee-sticker. Temeer omdat we straks van producenten van ongeadresseerd reclamedrukwerk wel verwachten dat zij zich aan de regels houden. Gelijke monniken, gelijke kappen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan wethouder Japenga. Gaat uw gang.

De heer Japenga: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik denk dat in algemene zin we kunnen stellen dat iedereen er wel van overtuigd is dat we onze afvalstromen moeten terugdringen en zo goed mogelijk een plek voor de toekomst geven. Daar zit het punt niet. Wat vanavond wel even verhelderd mag worden is het glas. Een aantal fracties noemde de fractie glas. Het is zo, voorzitter, als het niet in de verordening staat dat het dan niet ook een afzonderlijk ingezamelde fractie is. Want na een verordening volgt nog een uitvoeringsbesluit door college en u gaf zelf ook al aan, in een aantal bijdragen, het verandert heel snel. Het ene jaar is het nog dit, het andere jaar is het alweer dat. Dus met het uitvoeringsbesluit kun je ook weer vrij snel schakelen op dit soort

afzonderlijke stromen. Dus glas hoort er zeker bij en zullen we ook in de toekomst afzonderlijk blijven inzamelen tot dat ook weer techniek zover is dat het wellicht wel weer in een stroom kan gevoegd worden maar vooralsnog blijven de glasbakken in Ridderkerk bestaan. Als het gaat om de sticker, in de commissie werd er ook naar gevraagd. Nou, ik heb aangegeven dat we een brief gaan sturen met goede informatie en dat moet ook even want er zijn een aantal stickers die ook naast elkaar kunnen bestaan en dan moet onze inwoner wel goed weten wat hij op zijn deur plakt en wat hij dan kan verwachten. Een aantal fracties vraagt van kan dan de sticker ook bijvoorbeeld in de combinatie worden bijgevoegd. Nou, voorzitter, we gaan kijken hoe we dit zo goed en zo efficiënt mogelijk kunnen doen. Wellicht is dat mee laten gaan maar we hechten ook aan om met een goede begeleidende brief dit aan onze inwoners te laten weten, hoe zit het, hoe werkt het. Dus de vorm waarin, ik neem de suggesties vanuit de raad ook mee op dat punt. Nou, dat waren even de zaken die denk ik aandacht behoeften, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Behoeftte aan tweede termijn? Zullen we het maar gewoon, tweede termijn? Nee, ja, ik ga hetzelfde rondje en dan kom ik vanzelf bij u terecht. Mijnheer Piena niet? Mijnheer Ros.

De heer Ros: Ja, voorzitter, ik heb wel een vraag aan 18PLUS. Wanneer de uiting van politieke boodschappen in de grondwet is opgenomen dan zou 18PLUS makkelijk het amendement kunnen steunen want zaken die in de grondwet zijn opgenomen, bijvoorbeeld het verbod op discriminatie, dat regelen we niet lokaal. Dus dan, volgens mij is dat dan overbodig om dat op te nemen in een verordening. Maar dat is eigenlijk ook een vraag aan de wethouder of dat overbodig is en ook een vraag aan 18PLUS.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Ik heb even nog een vraag aan de wethouder want ik had niet de indruk dat ik het gemist heb maar wat gebeurt er met banden, asbest en, wat was het nog meer, metalen? Verandert daar iets in?

De voorzitter: Als ik geen handen zie ga ik zo door. Mijnheer Overheid, mijnheer Los. Mijnheer Los.

De heer Los: Ja, heel kort, voorzitter. Blij dat de raad in meerderheid vindt dat we deze weg in moeten slaan. Ja, er is natuurlijk discussie over de motie van de VVD, het amendement. Ik kon het nog net verbeteren. Het amendement van de VVD. Ja, wij vinden dat dat de verantwoordelijkheid is van de politieke partij zelf. Ik denk dat we de strekking wel kunnen onderschrijven maar het amendement gaan we niet steunen. Dan refereer ik ook weer aan de kerstkaart van 18PLUS, ja, dat was in de tijd dat we gezellig bij het haardvuur moesten zitten en wij hebben er de open haard mee aangemaakt. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, voorzitter, dan toch een vraag aan de EvR. Als het de verantwoordelijkheid van de politieke partijen zelf is dan zouden we dezelfde redenering kunnen doortrekken richting de commerciële partijen, dat zij hun eigen verantwoordelijkheid nemen. In deze vind ik toch dat wij een voorbeeldfunctie hebben en als je iemand anders iets verbiedt, dat moet je niet doen, en daarbij terugkomend op de grondwet, dat is hier echt niet van toepassing. Dat heeft alleen maar met openbaarmaking te maken en niet bij het in de brievenbus gooien van mensen.

De heer Los: Voorzitter, als ik even mag reageren, ik heb het over de grondwet niet gehad. Ik heb het alleen maar over de verantwoordelijkheid van de politieke partijen gehad die eens in de vier jaar wel eens trachten

iets door de bus te doen, en met uitzondering van 18PLUS die dat wat vaker doet, maar ik heb ook al gezegd wat wij daarmee doen. Maar blijft dat wij vinden, doe het dan maar niet. Wij zullen dat denk ik niet doen.

De voorzitter: Mijnheer Piena deed twee interrupties in een klap beantwoorden. De ene was van mijnheer Ros en die andere was van u. Maar mijnheer Piena wil daar nog op reageren.

De heer Piena: Ja, voorzitter, als EvR dan die kaart van partij 18PLUS toch in het open haardvuur stopt dan zou ik willen voorstellen dat hij ons amendement steunt want a, open haardvuur schijnt voor sommige partijen ook heel vervelend te zijn. Dan slaat hij twee vliegen in één klap, geen open haardvuur en niet de ongewenste kaarten, hoewel ze misschien voor sommigen heel erg gewenst zijn, van Partij 18PLUS.

De heer Los: Voorzitter, ik had het wel gedacht, hij wil altijd het laatste woord. In ieder geval, de open haard af en toe stoken, ik zie er geen kwaad in zeker niet als het gezellig is met kerst. Wij doen het, en ik zeg dat in het openbaar.

De voorzitter: Ja, wij wijken een beetje af van het punt. Ik ga naar mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Ja, voorzitter, we zouden voor dit punt eigenlijk alleen een stemverklaring hebben maar er ligt ook een amendement voor en daar wil ik toch even kort op reageren. Nou, het zal de partijen wellicht ook niet verbazen dat, wij ook tegen dit amendement stemmen. De reden is dat wij vinden dat iedere partij hier zijn eigen verantwoordelijkheid in kan en zou moeten nemen. Dat willen we niet afdwingen via deze verordening. Er werd eerder gezegd van we moeten geen uitzondering maken maar als ik lees zoals het er nu in staat dat er wordt gezegd het drukwerk van vrijwilligers of niet commerciële organisaties, dat is wat ruimer en nu gaan we een uitzondering maken door met uitzondering van politieke partijen. Dan ga je juist een uitzondering voor politieke partijen maken terwijl in mijn optiek is het nu ruim wat wel is toegestaan. Op het moment dat inwoners of raadsleden hier aanwezig of meeluisterend, als die geen interesse hebben in de kerstkaart van 18PLUS of welke andere partij dan ook dan kunnen ze volgens mij altijd nog een nee/nee-sticker straks plakken en dan is dat ook geregeld. Dus wat ons betreft is er geen vuiltje aan de lucht.

De voorzitter: Mijnheer Stip nog. Mevrouw Kayadoe. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. Het enige wat ik miste in de eerste termijn van de heer Japenga, dat is ook de reden dat ik ook al eerder mijn hand opstak, is een appreciatie van het amendement. Ontraadt u hem of niet? Daar ben ik nog wel in geïnteresseerd en de motivatie, vanzelfsprekend.

De voorzitter: Ik sloeg mijnheer Rijdsijk over. Mijnheer Van der Duijn Schouten, SGP.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, wij zullen het amendement ook niet steunen en dat is meer gelegen in het feit dat wij vinden dat deze raad zich niet zou moeten mengen in de verkiezingsactiviteiten van politieke partijen. Juist deze raad niet. Tenslotte ben ik nog wel blij met de opmerking van de wethouder dat er straks een duidelijke uitleg komt bij de stickers. Niet alleen voor bewoners maar vooral ook voor de mensen die met iets langs de deur komen want we hebben straks de mogelijkheid van geen sticker, een ja/nee-sticker, een nee/nee-sticker en een ja/ja-sticker. Ik moet u zeggen, ik word 's nachts wel eens wakker dat ik denk, hoe werkt het ook alweer want ik ben soms wel eens de draad kwijt. Het wordt knap ingewikkeld.

De voorzitter: We gaan naar de wethouder.

De heer Japenga: Ja, voorzitter, dat ben ik eens met de laatste spreker. Maar daarom gaan we het ook verhelderen. We leven in een vrij land en dat moet je soms wat reguleren om het ook nog goed te houden. Mevrouw Van Nes vroeg nog naar allerlei andere stromen, metalen, banden, asbest. Dat is niet anders dan nu het geval tenzij er nieuwe regels voor komen. Het is zo dat in het uitvoeringsbesluit zaken, eigenlijk heel flexibel, als ze veranderd moeten worden ook veranderd kunnen worden. Steeds als er een verandering is dan gaan we dat ook zo goed mogelijk communiceren aan onze inwoners. Het is ook goed om in de verordening toch te verhelderen wat we met die stickers, de ja/ja, de nee/nee en de ja/nee-stickers of niks plakken beogen. Als het gaat om huis-aan-huisbladen dan vinden we dat belangrijk dat die, waar mensen er prijs op stellen, ook bezorgd worden. Als het gaat om politieke folders of folders van verenigingen dan vinden we het ook belangrijk dat die mogelijkheid er is. Uiteindelijk is ook de verantwoordelijkheid van de politieke partij. Aantal partijen gaf dat ook al aan, een aantal fracties, om daar zorgvuldig mee om te gaan. Wat betreft het amendement heb ik daarmee ook wel gezegd dat wij die ontraden. Dank u wel.

De voorzitter: Wij gaan over tot besluitvorming. Aan de orde is eerst een amendement en dan het voorstel. Het amendement. Samengevat, het onderwerp is het drukwerk van politieke partijen en groeperingen. De raad dat voorgesteld de afvalstoffenverordening Ridderkerk 2020 zo vast te stellen dat de ontvanger met een ja/ja-sticker moet aangeven of hij drukwerk van politieke partijen in zijn brievenbus wenst te ontvangen. Nou, voor wat het waard is, het amendement. Stemverklaringen. Wie van u, mag ik handen zien, is voor dit amendement? Tel je mee, griffier? VVD, GroenLinks, Leefbaar Ridderkerk. Leden zijn er drie en daarmee is het amendement verworpen. Het voorstel zelf, stemverklaringen. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, de ChristenUnie stemt in met deze afvalstoffenverordening omdat het prima past binnen de uitgangspunten die deze raad aan het college heeft meegegeven bij het vaststellen van het afvalbeleidsplan.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik de voorstemmers zien, voor. Wie is voor het voorstel? VVD, GroenLinks, Burger op 1, CDA, Echt voor Ridderkerk, ChristenUnie, Partij 18PLUS, D66, SGP. Het voorstel is aangenomen. Met een klap.

6. Startnotitie Woonvisie Ridderkerk 2021

De voorzitter: Dat brengt ons bij agendapunt 6, startnotitie woonvisie Ridderkerk 2021. Hier hebben wij afgesproken een eerste termijn van maximaal drie minuten en in totaal een half uur. Ik heb nog aan u iets te vertellen, namelijk gehoord de beraadslagingen in de commissie Samen Wonen adviseert de griffier de raad de volgende wijzigingen op te nemen in de startnotitie. Aan de opsomming onder, waar moeten we op letten, toe te voegen, landelijke en regionale ontwikkelingen. En achter planning op te nemen, dat de gemeenteraad op 11 juni 2020 beslist over de startnotitie, namelijk vanavond, en de verdere planning twee maanden op te schuiven. Het college heeft laten weten het daarmee eens te zijn. Dus de startnotitie inclusief opmerkingen. Wie van u wenst hier het woord over, de startnotitie? Mijnheer Ros, mijnheer Mijnders, mevrouw Kayadoe, mijnheer Kardol, mijnheer Rijsdijk. Had u een wegtrekkertje? Mijnheer Los. Mevrouw Van Nes ook. Was dat het? Drie minuten? Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. GroenLinks gebruikt de gelegenheid bij deze startnotitie om een in een vroeg stadium een paar accenten te leggen die wij graag terugzien in de discussie om te komen tot een nieuwe woonvisie. Wij begrijpen dat het een begintraject is en GroenLinks is blij dat de gemeente invloed wil uitoefenen bij de keuze voor type woningen. Misschien willen we dat wel meer dan in het verleden. GroenLinks pleit ervoor om naast het soort woningen ook duurzaamheid een heel belangrijke rol te laten

spelen in de uiteindelijke keuze. Waar gesproken wordt over de gewenste bevolkingssamenstelling zie je dat Ridderkerk vergrijsd. Daarom zou GroenLinks graag terugzien in het woningmarktonderzoek hoe en in welke mate we voor jongeren kunnen bouwen. Daarnaast is het voor GroenLinks belangrijk dat er voldoende sociale huurwoningen beschikbaar blijven. Ik ben heel benieuwd naar de woningmarktanalyse en verder stemt GroenLinks in met deze startnotitie. Wij kijken ernaar uit om na het reces verder over dit onderwerp te spreken. De uitgangspunten voor GroenLinks zijn duurzaam, jong en sociaal.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Betreffende de startnotitie kunnen we ons als CDA goed vinden in de aangegeven doelstellingen zoals welke type woningen een aanvulling kunnen zijn op de bestaande woningvoorraad en welke type woningen in aanmerking kunnen komen om ze toekomstbestendig te maken. Het is positief om te zien dat in deze startnotitie de mogelijkheden worden onderzocht naar de vernieuwde woonvormen. Daarnaast zijn we blij dat bij de participatie er specifiek rekening gehouden wordt met de verschillende doelgroepen zoals jongeren, ouderen maar ook mantelzorgers. Met veel aandacht kijken we uit naar de uitkomst rondom de proef gebaseerd op het verhuizen naar een passende woning met het behoud van dezelfde huur. Vandaag heb ik ook een nieuw woord geleerd namelijk de empty nesters en dat gaat erover dat er binnen de gemeente Rotterdam 35% en binnen de gemeente Eindhoven 65% mensen wonen in een bepaalde woning waarbij, hun woning is eigenlijk te groot en ze zouden graag willen verhuizen. Nou, om die gedachten willen we graag dat dat mee wordt genomen in de uitwerking. Op welke manier kunnen we bijvoorbeeld ook ouderen die in een grote woning wonen verleiden om eventueel naar een andere woning te gaan. Dit betekent niet dat het CDA zegt, al die ouderen moeten gaan verhuizen, dit betekent ook niet dat het CDA zegt, we willen geen starterswoningen meer bouwen, maar we willen de wethouder wel aanbevelen ook om hier naar te kijken. Voorzitter, als CDA hopen we nog twee specifieke onderwerpen terug te zien in de uitwerking van de startnotitie. In de eerste plaats, als het gaat om geluidsoverlast bij woningen. Wettelijk gezien is 65 DB de bovengrens terwijl de ambitie rond de 59 DB ligt. We zijn benieuwd op welke manier de gemeente Ridderkerk de ambitie van 59 DB probeert na te streven. In de tweede plaats heeft het CDA al meerdere malen de wens uitgesproken voor extra aandacht voor groen bij woningbouw. Het is niet gewenst om in de eindfase de invulling van het groen als sluitstuk in te passen maar juist aan de voorkant bewust keuzes te maken om zoveel mogelijk groen bij nieuwe woningbouw te waarborgen. Voorzitter, we kijken uit naar de uitwerking van de startnotitie en zullen dit voorstel steunen. Dank u.

De voorzitter: Ja, nogal logisch dat u dat niet kent. Empty nest is als het jong is uitgevlogen. Daar heeft u nog niks mee te maken. Ik wel, mijn jong is reeds lang uitgevlogen dus ik ben een empty nester. Dus een beetje compassie ook. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. De woningbouwopgave waar we voor staan is er een die de komende jaren dynamischer zal zijn dan de afgelopen decennia. De ambities die voortkomen uit onder andere het klimaatakkoord maken deze opgave wellicht uitdagender dan ooit hier voor en spelen een belangrijke rol van waar deze woningen aan moeten voldoen op het gebied van duurzaamheid. Zowel voor de nieuwe te bouwen woningen als de bestaande woningvoorraad die we toekomstbestendig moeten maken. Het regioakkoord nieuwe woningmarkt afspraken geeft hierbij het totaal en sociale aantal woningen aan. Het toevoegen van voldoende aantallen woningen, het juiste type woningen aanvullend op wat er al staat en voor de juiste doelgroepen vergt in de ogen van Leefbaar Ridderkerk een gedegen onderzoek om tot een goede woonvisie te komen. Om de doelstellingen te halen hebben we in de huidige tijden ook nog te maken met extra bijzondere zaken zoals PFAS, stikstof vergunningen welke langer op zich laten wachten en de

betaalbaarheid van de woningen en steeds meer tekort aan handjes die het moeten gaan maken. Deze zaken moeten in de advisering goed worden meegewogen in onze ogen om de doelen zo realistisch mogelijk te stellen. Bij het voorgestelde participatietraject spelen diverse partijen een rol. Bij de rol van de bewoners wordt specifiek benoemd jongeren, senioren en mantelzorgers. Dit omdat er voor deze doelgroep specifiek behoefte is aan woningen volgens het gestelde in de commissie. Het advies van Leefbaar Ridderkerk is om de rol van bewoners breder te trekken. Kortom, ook de groep van de middelbare leeftijd. Immers zal de opgave altijd een mix zijn waarbij de doelgroepen wijzigen door ouder worden, we kijken immers tien jaar vooruit. Leefbaar Ridderkerk ziet uit naar de resultaten van de analyses en stemt in met de startnotitie. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kardol, SGP.

De heer Kardol: Dank u wel, voorzitter. Ridderkerk is in de regio geen uitzondering als het gaat om de verdeling van schaarste op de woningmarkt. De crisis van 2008 en de jaren daarna heeft laten zien hoe belangrijk het is te anticiperen op de periode van economische groei en de ontwikkeling van woningbehoefte in het algemeen. Zelfs in de tijd van coronacrisis worden we nog dagelijks geconfronteerd met het vraagstuk van een scheve balans tussen vraag en aanbod. Alleen hierom al is er reden genoeg om ook op lokaal niveau een nieuwe woonvisie te presenteren. Gelet op de Ridderkerkse situatie vragen wij uitdrukkelijk in het proces, en schaar daar ook de onderzoeksopdrachten onder, aandacht te hebben voor de toepasbaarheid en effectiviteit van planoptimalisatie binnen Ridderkerk. Denk in dit kader ook aan zogenaamde kavelruil. Het belang van het beantwoorden van de vraag hoe je het beste de lokale woningzoekenden kan bedienen krijgt bij het volgende agendapunt al aandacht als het gaat om de verdeling van de sociale woningvoorraad maar kan, als het om dit agendapunt gaat, natuurlijk breder worden gezien. De SGP-fractie stemt in met de voorliggende startnotitie en kijkt uit naar de verschillende processtappen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Het is een goede gewoonte om eens in de tien, twaalf jaar een nieuwe woonvisie op te stellen. Wij vragen om daarbij serieus om te gaan met de input vanuit de wijkoverleggen en platforms en helder aan hen terug te koppelen wat u met deze input heeft gedaan. Vraag aan de wethouder, kunt u dit toezeggen? Het is de kunst om bij een woonvisie voldoende concreet en voldoende flexibel te zijn. Voor een goede evaluatie is het wel nodig dat er geen ongedefinieerde begrippen meer instaan zoals we werken aan een gezonde bevolkingsopbouw. Wees duidelijk wat er wordt beoogd. Duidelijk is dat door het beleid van de afgelopen jaren er nu 1000 sociale woningen minder zijn en dat er vooral veel dure woningen zijn gebouwd. In deze startnotitie wordt gesproken over het toevoegen van de juiste woningen, maar wat is juist? Er staat als uitgangspunt dat er voldoende draagkracht moet zijn in elke wijk, maar wat is voldoende? Er staat nergens dat elke wijk ook sociale woningen zou moeten hebben terwijl er genoeg onderzoeken zijn die hameren op diversiteit in een wijk ten behoeve van het welzijn van alle inwoners. Vorig jaar heeft de provincie nadrukkelijk aangegeven dat Ridderkerk bij ongewijzigd beleid het tekort aan sociale huurwoningen verder ziet oplopen. Daarop is met Woonkompas een huurdersvereniging progressie afgesproken dat de sociale woningvoorraad van Woonkompas de komende jaren minimaal gelijk moet blijven. Wij hopen dat het een voorzichtig begin is van de koerswijziging waar wij steeds om vragen. Bij een gelijk blijvend aantal sociale huurwoningen is er immers nog steeds sprake van een tekort. Vraag aan de wethouder, welk perspectief kunt u Ridderkerkers met een krappe beurs schetsen ten aanzien van hun mogelijkheden om in Ridderkerk een betaalbaar en passend huis te vinden en te houden voor henzelf en voor hun kinderen? De Partij van de Arbeid Ridderkerk ziet graag dat er stevig wordt ingezet op het op peil brengen van de sociale woningvoorraad

door voldoende jongeren- en ouderenwoningen bij te bouwen en meer inzet op nieuwe woonvormen met een lichte onderlinge zorgcomponent. Marktinitiatieven, zoals die er waren voor jongerenwoningen aan Kastanjelaan, zouden moeten worden omarmd. Waarom geen ouderenwoningen in de Rabobank of de oude bibliotheek en jongerenwoningen in de nieuwbouw aan de Stadhouderslaan? Zolang het maar dicht bij een supermarkt en goed openbaar vervoer is. Door het gebrek aan betaalbare woningen zijn er al te veel jongeren noodgedwongen vertrokken, leven gescheiden ouders in verschillende gemeenten en blijven ouderen langer in hun te grote huis. Het mag duidelijk zijn, voorzitter, er is nog werk aan de winkel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Fijn dat het nog mag, voorzitter, ik lette even niet op. Ik zal het nooit meer doen. Het is maar een startnotitie, zou je zeggen, maar de richting zit er al in. De richting dat we bouwen naar behoefte mag een logische keuze heten. Maar om te bepalen wat die behoefte is, over een periode van tien jaar, mag een lastige opgave heten. In een paar maanden tijd is de wereld totaal veranderd en dat is niet de eerste keer. Scenario's die lineaire ontwikkelingen plotseling kunnen doorkruisen zijn de aandacht van het geschetste adviesbureau zeker waard. Het mag dan mooi zijn dat externe vakmensen er eens goed naar kijken, het klinkt interessant, maar de ervaring heeft geleerd dat het vaak neerkomt op knippen en plakken gesteund door een interessant verhaal gevolgd door een veel te hoge rekening. U mag concluderen dat ik over een aantal adviesbureaus dus niet zo enthousiast ben. Dat er een doordacht programma van eisen wordt gemaakt lijkt zeer noodzakelijk evenals het inzicht in de kwaliteit van de drie inschrijvers waarvan sprake is in het voorstel. We gaan ervan uit dat het deze keer goed gaat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Allereerst wil ik toch wel aangeven dat wij de naam woonvisie niet zo handig gekozen vinden vanwege het feit dat onze grootste verhuurder in Ridderkerk deze naam jarenlang gedragen heeft tot voor kort. Het had van ons best studie woningbouwstrategie mogen heten. Eind januari 2019 heeft Ridderkerk het regio akkoord nieuwe woningafspraken regio Rotterdam 2018-2030 getekend. Dit gaat over de totale opgave voor woningen in Ridderkerk, dus huur en koop. Het is goed om na bijna 10 jaar een nieuwe woningmarktanalyse en de daaruit volgende woningbehoefte raamte op te stellen. Het uitgangspunt om de bestaande woningvoorraad zo toekomstbestendig te maken en voldoende woningen in Ridderkerk te zorgen is goed. Uit het onderzoek zal wel naar voren komen waar wij nog die 830 woningen zullen moeten bouwen. Vanaf welk moment gaan die 830 woningen tellen? Zijn de woningen die bijvoorbeeld gedacht zijn in het PC-Hoofd gebied hierbij inbegrepen, de woningen bij De Jong Tours op Rijsoord, de woningen aan de Rijksstraatweg/Lagendijk. De woningen aan de Pruimendijk, de woningen op de hoek Rijksstraatweg/Geerlaan om er maar een paar te noemen. Deze projectjes liggen allemaal vast in planning en voor een groot deel ook al in de bestemmingsplannen. In hoeverre worden bewoners zoals via de wijkoverleggen hierover nu gepolst, of gaat het weer net zoals bij de Pruimendijk, een van de meest recente voorbeelden, waarbij bewoners hun ongenoegen uitgesproken hebben over het participatietraject. Dat staat ook in de krant weer vandaag. Mogen zij bij deze plannen over meer zaken meedenken dan alleen de kleur van het wc-papier? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan naar de wethouder, wethouder Oosterwijk. Gaat uw gang.

De heer Oosterwijk: Ja, voorzitter, dank u wel. De meest recente opmerkingen die blijven je vaak het beste bij dus laat ik daar misschien dan maar ook even mee beginnen. In reactie op de bijdrage van Burger op 1 van mevrouw Van Nes. Het is volgens mij ook mevrouw Van Nes niet onbekend dat er in het verleden al veel in het

dorp is uitgezocht en dat er veel zaken zijn benoemd en vastgelegd in wijkplannen die in goede samenspraak met de wijkoverleggen tot stand zijn gekomen. Bijvoorbeeld ook die van Rijsoord en als daar nog vragen over zijn dan hoor ik dat op enig moment graag, maar dat was volgens mij een heel transparant en navolgbaar proces. Dat gezegd hebbend, om ook u even te beantwoorden op een heel concrete vraag van wanneer gaan die 830 woningen die door de gemeente Ridderkerk in 2019 zijn geboden bij de totstandkoming van het regioakkoord, tellen? Die gaan in beginsel tellen vanaf dat moment dus wat na dat moment, per 1 februari 2019 gebouwd ging worden, opgeleverd ging worden in Ridderkerk, dat telt mee in die 830 woningen. Misschien wel goed op erbij te vermelden dat die 830 woningen geen doel op zich zijn in de zin van dat je geen woning meer zou willen bouwen of moeten bouwen dan dat. Ik heb daar ook heel recent nog met de gedeputeerde over gesproken, hoe moet je nou tegen die getallen aankijken? De concrete uitspraak daarbij was, die helpt, u kunt best in uw dorp meer bouwen, met inachtneming van allerlei kaders, dat er natuurlijk, en als u dat wilt dan zult u dat met de regio dienen te overleggen en tot een akkoord dienen te komen en dat het wel kan. Nou, als je ziet dat er in allerlei plekken langzaam, nog langzamer, met achterblijvend tempo gebouwd wordt dan kan ik mij zo voorstellen dat als er een Ridderkerkse aanpak is die meer woningen nodig maakt en ook realiseerbaar maakt, dat dat prima bespreekbaar is. Dus 830 is geen minimum of maximum doel op zich. Ter zake van uw opmerking over de benaming, woonvisie. Nou, ik heb er een grenzeloos vertrouwen in dat uw raad die titel moeiteloos kan handelen en als daar op enig moment behoefte aan is om dat nog eens een keer te veranderen, misschien bij een definitief op te leveren product, dan zie ik daar uiteindelijk wel een voorstel graag voor tegemoet. Voorzitter, ik heb op allerlei manieren in de vorm van suggesties of aandachtspunten zaken langs horen komen die volgens mij, als je naar de startnotitie kijkt, ook prima benoemd zijn. Ik duid dat maar vooral eventjes om wat accenten te leggen, wat strepen onder woorden te plaatsen waar wij onszelf ook bij de verdere uitvoering goed rekenschap voor moeten geven. Want u heeft in de startnotitie ook kunnen zien dat er een kopje is van waar dienen wij rekening met elkaar mee te houden, enerzijds, en dat er ook een kopje is van beschikbare documenten. Daar zijn bijvoorbeeld noties als het actieplan luchtkwaliteit, het actieplan geluid, een concept groenvisie et cetera ook duidelijk in benoemd. Dus u zult daar, naar mijn overtuiging, op dit moment al reeds ook stukken van terug gaan zien in de uiteindelijk op te stellen visie. In reactie op de vraag van de Partij van de Arbeid van hoe om te gaan met wijkoverleggen, nemen wij die serieus, koppelen we daaraan terug enzovoort. Ja, voorzitter, met alle respect, maar dat is wat mij betreft de open deur van de avond. Natuurlijk gaan we daar op zo'n manier mee om, dat doen we op allerlei manieren en ik vind het ook echt belangrijk om het wijkoverleg op die manier serieus te nemen en te positioneren in het proces, zoals ook uit de startnotitie blijkt.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ben blij dat de wethouder mijn vraag naar de participatie een open deur vindt want het zou inderdaad gewoon moeten zijn en in die zin eigenlijk ook altijd goed gaan. Toch krijgen we heel veel signalen dat het met de terugkoppeling in heel veel gevallen juist niet goed gaat dus vandaar dat wij dat nog zo expliciet benoemden. Maar ik ben blij dat er in het kader van deze woonvisie nu serieus werk van gemaakt zal gaan worden. Dank u.

De heer Oosterwijk: Fijn om dat met elkaar te kunnen constateren, dan zijn we het op dat punt helemaal met elkaar eens. Voorzitter, er zijn volgens mij niet zo heel veel andersoortige vragen gesteld. Wel nog een vraag van de PvdA fractie welk perspectief wij Ridderkerkse inwoners nu al reeds zouden kunnen bieden ten aanzien van, ik noem dat maar even betaalbare woningen. Ik denk dat dat nou typisch een vraag is die aan de ene kant razend belangrijk is maar tegelijkertijd onmogelijk op dit moment beantwoord kan worden want dat heeft ook te maken met allerlei vragen die natuurlijk in het onderzoek ook een plekje moeten krijgen. Ook in de

commissie hebben we met elkaar denk ik even gewisseld dat het heel belangrijk is om het karakter van deze behandeling goed in de gaten te houden. Namelijk, het is een startnotitie met kaders, met aandachtspunten, met enzovoorts. De uiteindelijke beantwoording zal moeten blijken naar onderzoek, fase één, twee duiding en drie formulering. Dat is uiteindelijk iets wat in de definitieve woonvisie ook hier uiteindelijk komt voor te liggen maar niet alleen dat, gelukkig ook hebben we met elkaar nog twee andere momenten ingebouwd het proces, een gesprek dat gaat plaatsvinden zo rond, de aangepaste planning, rond november waarbij we het hebben over de resultaten van de analyse en ook het gesprek voeren over de opgave. We hebben daar ook in de commissie over gesproken dat dat ook een prima moment is om nog even een aantal zaken goed met elkaar mee te geven. In het voorjaar van 2021 bespreken we ook de conceptvisie van de woonvisie nog eens een keertje heel nadrukkelijk. Dus wat mij betreft is daar ook heel veel borging in het proces om met elkaar dit goed mee te maken en nog tussentijds ook zaken mee te kunnen geven. Voorzitter, ik denk dat ik zo ongeveer wel alles geraakt heb. Ik wil graag nog even dit zeggen dat ik ook vanavond weer heel blij ben iets te leren rondom empty nesters, een fenomeen wat in mijn tuin regelmatig voorkomt inmiddels, wat ik thuis binnenshuis gelukkig nog niet heb meegemaakt omdat mijn kinderen nog allemaal fijn thuis wonen. Daar waar de SGP fractie nog een notitie maakt over planoptimalisatie, ik denk dat u ook verwijst naar het schrijven wat vanuit de provincie Zuid-Holland recent niet alleen naar het college is gestuurd maar ook rechtstreeks naar uw raad. Dat zijn inderdaad zaken die bij, je zou kunnen zeggen, de vertaling van de uiteindelijke woonvisie ook prima een plekje kunnen krijgen. Ik weet ook, dat zeg ik er maar even graag bij, dat de provincie, en dat aanbod heeft zij volgens mij ook gedaan, zelf daar ook graag met uw commissie of raad over in gesprek wil gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik kijk even rond. Ik zie alleen maar nee. Dan brengen we het in stemming. Zijn er tegenstemmers met betrekking tot de startnotitie? Pardon, slaakte stemverklaring over? Zijn er stemverklaringen? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie stemt in met deze startnotitie, de raad wordt ruim betrokken bij dit traject. We zijn benieuwd naar wat uit de eerste analyse naar voren komt en zullen naar aanleiding daarvan ook bij de in de startnotitie genoemde commissiebijeenkomst onze wensen ten aanzien van de woonvisie meegeven. Ik hoop dat dat alsnog helder overkwam. Dank u.

De voorzitter: Een ieder begrijpt wat u bedoelt. Zijn er nog meer stemverklaringen? Niet. Zijn er tegenstemmers? Dan is de startnotitie aangenomen. Is er behoefte aan een stopje? Dan moet dat even coronaproof gebeuren dus u dient, nou, Johan de griffier geeft wel aan hoe het moet want dat deed hij daarnet ook. Ik schors de vergadering voor een kwartier.

Schorsing

7. Wijziging bebouwde komgrens Ridderkerk bij Pruimendijk

De voorzitter: Ik heropen deze vergadering om verder te gaan met agendapunt zeven, wijziging bebouwde komgrens Ridderkerk bij Pruimendijk. Hij ligt hiervoor ter debat. Een eerste termijn van max 5 minuten en een totaal van 20 minuten. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Ik onthoud mij van debat en stemming in verband met mogelijke belangenverstrengeling en als ik nu de zaal moet verlaten dan moet de volgorde van daarnet weer herhaald worden.

De voorzitter: Waarvan akte. We hebben afgesproken 20 minuten met elkaar. Hoe dat zit daar snap ik nooit wat van maar goed, u bent de baas dus we zullen het meemaken. Wie van u wenst hierover het woord? Dat gaat altijd voor, gaat uw gang.

De heer Van der Duijn Schouten: Als mevrouw Van Nes zich onthoudt van stemming dan zijn er nog maar 14 raadsleden die hun stem uit zullen brengen met betrekking tot dit voorstel. Heeft dat consequenties?

De voorzitter: Ja, dat heeft consequenties. Dan is de stemming onrechtmatig. Bij een stemming moet altijd een meerderheid van de, nee nee nee nee nee, van de gekozen raadsleden aanwezig zijn, bij een stemming. Dat geldt niet voor een beraadslaging, om een de raadsvergadering te kunnen starten is een quorum nodig, dat is de helft +1. Dat geldt ook voor een stemming, voor een stemming moet in ieder geval de helft +1 aanwezig zijn en meedoen aan de stemming wil die rechtsgeldig zijn. Als mevrouw Van Nes-de Man vanavond niet meedoet aan de stemming is die niet rechtsgeldig en dat betekent dat in een volgende vergadering de beraadslaging niet opnieuw gaat maar de stemming wel. Dat is de orde der dingen. Het is niet anders. Dus dan doen we nu mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Gezien de druk op de agenda, heeft het dan zin om nu de beraadslagingen te doen als dit toch nog een keer terugkomt?

De voorzitter: Ja, u bent de baas. De raad gaat over zijn eigen agenda. Hij is geagendeerd, niemand heeft het aan de orde gesteld bij het vaststellen van de agenda.

De heer Van der Duijn Schouten: Nee, maar toen wist ik nog ...

De voorzitter: Hij is ook openbaar gemaakt. Wat mij betreft vindt nu de beraadslaging plaats inclusief de stemming die ik dan ongeldig verklaar zodat er de volgende keer alleen opnieuw gestemd gaat worden. Ja? Zullen we het zo doen? Ik zie u een beetje

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, ik vind het prima, u zegt u ging in het begin over de agenda. Dat klopt maar toen wist ik natuurlijk nog niet dat er iemand zich van stemming zou onthouden. Dat is een nieuwe. Maar laten we het vooral doen zoals u voorstelt.

De voorzitter: Laten we dat. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk wilden we als Leefbaar een stemverklaring afleggen en dat lijkt dan ook handig om dat bij de daadwerkelijke stemming te doen. Dus dan hoeven we nu niet aan het debat te doen.

De voorzitter: De griffier zit driftig ja te knikken en ik laat het gewoon aan u, wat u wil. Mag ook nu, dan hoeft het straks niet opnieuw. Maar dan moet er wel de helft +1 aanwezig zijn om überhaupt te kunnen stemmen. Nee, dat hoeft dan niet, dat hoeft dan niet. Dan vindt de stemming hoe dan ook plaats. U mag nu uw stemverklaring doen of dan, wat u zelf wilt. Wat ons betreft dan. Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja, ik wilde vragen of die nu nog wel ter debat gaat. Ik wil nog een bijdrage doen bij dit onderwerp.

De voorzitter: Ja hoor, hij is gewoon aan de orde en ik ga nu vragen wie van u wenst hierover het woord. Maar we waren nog een beetje van de orde bezig. Dus wie van u, ik ga nu eens even daarheen kijken. Mijnheer

Rijsdijk, mag ik u opschrijven? Ik had al zo'n beetje het idee, hoor. Mevrouw Fräser. Aan die zijde, mijnheer Piena. Oké, mijnheer Rijsdijk, de eerste 5 minuten, maximaal, zijn voor u.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Met het wijzigen van de komgrens wil het college het mogelijk maken om de Pruimendijk verder in te richten als fietsstraat. Eén kilometer van de Pruimendijk is ingericht als fietsstraat en als het aan het college ligt komt daar straks twee kilometer bij. De Partij van de Arbeid Ridderkerk is een voorstander van goede voorzieningen voor fietsers en voetgangers. Fietsstraten en snel fietsroutes horen daarbij. Betekent dit dat we vanavond zullen instemmen met het voorliggende voorstel? Nee. We vinden het namelijk minstens zo belangrijk dat besluiten zoveel mogelijk in samenspraak met onze inwoners worden genomen en dat daarvoor draagvlak is. Gesprekken met inwoners, digitale insprekbijdragen en ingezonden brieven vandaag in de combinatie geven ons dat gevoel vooralsnog niet. Belangrijkste punt van kritiek, inwoners zijn naar eigen zeggen niet betrokken bij het eerdere besluit om de Pruimendijk in te richten als Fietsstraat. Met de voorgenomen wijziging van de komgrens voelen zij zich nu bijna voor een voldongen feit geplaatst. Volgens de wethouder is het besluit om de Pruimendijk verder in te richten als Fietsstraat nou eenmaal genomen, zullen de meeste bezwaren wel worden weggenomen en zullen alle bewoners straks blij zijn met de verlengde fietsstraat. Daarmee gaat hij eraan voorbij dat het deze collegeperiode wel vaker is misgegaan met de inspraak in Oostendam. Denk aan de tijdelijke afsluiting van de Damweg en de voorgenomen afsluiting van de Oostmolendijk. Ook in Rijsoord zijn inwoners regelmatig kritisch over de wijze waarop door de gemeente wordt omgegaan met inspraak. In het verleden gemaakte fouten kun je niet altijd terugdraaien. Wel kun je daar, mits je daar voor openstaat, lering uit trekken om het een volgende keer beter te doen. De Partij van de Arbeid Ridderkerk wil daarom dat het college met de bewoners en ondernemers van de Pruimendijk in gesprek gaat over hun bezwaren en dat er opnieuw gekeken wordt of het wel zo verstandig is om de Pruimendijk verder in te richten als Fietsstraat of dat het bijvoorbeeld beter is om hier alleen de snelheid te verlagen en te kijken naar een alternatief. Bij het voeren van een gelijkwaardig gesprek past het volgens ons niet dat de raad nu wel instemt met een wijziging van de komgrens. Dat zet het proces onnodig onder druk. Vraag aan de wethouder, kunt u toezeggen met bewoners en ondernemers in gesprek te zullen gaan over hun bezwaren en de raad daarover te informeren? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Fräser, D66.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. Het is algemeen bekend dat D66 het stimuleren van fietsen van groot belang vindt. Daarbij is een goed netwerk van veilige fietspaden en goede verbindingen met andere gemeenten een belangrijke voorwaarde. D66 is dan ook van mening dat Ridderkerk hiermee een goede stap vooruit zet. Wij stemmen in met het voorstel. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. Hoewel het raadsbesluit over de wijziging van de bebouwde komgrens Ridderkerk bij de Pruimendijk niet gaat over het plan om van de Pruimendijk een Fietsstraat te maken is dit besluit daarvoor wel van groot belang. De VVD heeft kennisgenomen van de ingezonden brieven waarbij bezwaar gemaakt wordt tegen deze Fietsstraat. Wij hebben het gevoel dat de verschillende partijen tijdens het participatietraject hun punten niet goed aan elkaar hebben duidelijk gemaakt. Ook is de VVD nog niet overtuigd dat een Fietsstraat op de Pruimendijk het beste alternatief is voor de verkeersdeelnemers. Wij vragen de wethouder dan ook nogmaals goed met de bewoners in gesprek te gaan en hun argumenten mee te wegen voordat er definitief besloten wordt of en hoe de Fietsstraat ingericht wordt. Wees daarbij bereid om eventueel naar alternatieve oplossingen te kijken. De VVD is geen tegenstander van de wijziging van de

bebouwde komgrens Ridderkerk en wij gaan waarschijnlijk, nog een beetje afhankelijk van dit debat, akkoord met dit voorstel. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de wethouder, wethouder Meij, gaat uw gang.

De heer Meij: Laat ik beginnen met de positieve reactie van mevrouw Fräser, daar ben ik uiteraard blij mee en ook inderdaad in consistentie met uw bijdragen van de afgelopen jaren. Ten aanzien van de heer Rijdsijk en ook, deels, denk ik, de heer Piena. Een plan van aanpak, het besluit is genomen in 2017. Daar is samen met MRDH, met de provincie, met Albrandswaard, met Barendrecht is een afspraak gemaakt over deze route. Je kan er niet een schakel tussenuit halen. Dat geldt straks op andere gebieden ook voor de metropolitane fietsroutes, het besluit is in die zin genomen dat er een Fietsstraat gaat komen. Waar we mee nu in gesprek zijn met de bewoners, en die toezegging is eigenlijk al gestand gedaan, is om van het voorlopige schetsontwerp een definitief schetsontwerp te maken. Dus een definitief ontwerp te maken. Daar worden die bewoners heel nadrukkelijk bij betrokken. Dus niet of er een Fietsstraat komt, ja of nee maar wel om die Fietsstraat zoveel mogelijk, en bijna 100%, naar de wensen in te richten zoals die bewoners dat willen. Natuurlijk, ik heb ook een deel van die reacties gezien en gelezen maar er wonen honderden mensen aan de Pruiwendijk. Ik heb ook heel veel bewoners ook hier gewoon op het spreekuur gehad het afgelopen jaar die zich ontzettend zorgen maken over de te hoge snelheden op de Pruiwendijk, dat er heel hard gereden wordt. Ik heb ook nog weer eens het wijkprogramma Oostendam doorgelezen vandaag, toen ik ook die reacties had gelezen. En als ik dat wijkprogramma zie wat in 2018 gemaakt is wat nu halverwege is dan komen er twee hele grote zorgen uit. Dat is inderdaad de leefbaarheid in Oostendam die achteruitgaat en de verkeersveiligheid op de Pruiwendijk. Wat ik ook trouwens las was, dan ging het even over het Zuidpad, dat is nu niet aan de orde geweest, ga alstublieft niet het Zuidpad verlichten en daar een soort schijn sociale veiligheid creëren, doe dat niet. Dus ook dat was een heel duidelijk antwoord in het wijkprogramma van Oostendam. Dus we gaan zeker verder met de inspraak met de bewoners als het gaat om te kijken waar er knelpunten zijn, en er zijn al heel wat knelpunten opgelost en ik heb u in de commissie aangegeven, er zijn gewoon hele goeie vragen gesteld. Ik moet zeggen, die antwoorden op die vragen die zij hadden gesteld die maakten mij ook veel duidelijk. Dus er is een goede betrokkenheid. Dus we gaan in gesprek over het definitieve ontwerp. Het besluit is genomen. Je slaat figuurlijk sla je gewoon een flater als je twee, drie jaar geleden, bijna vier jaar geleden dat besluit genomen hebt, niet alleen als Ridderkerk maar samen met je partners dat je nu een stuk van een hele lange keten er tussenuit houdt. Dat is gewoon bestuurlijk niet netjes. Dat is gewoon onjuist. Maar nogmaals, die belangen van die inwoners die ken ik en ik weet ook dat het een heel ingrijpende situatie is als er voor je deur, want dat is echt meteen voor je deur daar, een Fietsstraat komt, maar daarom is die inspraak en ook die aandacht ook vanuit dit huis best heel groot. Er wordt gekeken naar parkeerterreinen, dus die snelheid gaat er uit. De leefbaarheid wordt vergroot, het wordt gewoon een rustiger weg. Ik heb ook verteld in de commissie, alle voertuigen kunnen er gewoon overheen maar door die andere indeling op die weg, die niet breder wordt er ook niet smaller wordt, wordt het een rustiger verkeersbeeld. Ik denk, dat is echt mijn overtuiging dat, want ik heb dus ook binnen de provincie meerdere Fietsstraten ook mogen openen en ook gehoord hoe de reacties daarna zijn. Mensen zijn daarna positief. Dus ik begrijp nu de onrust ook wel en misschien ook wel de argwaan, wat gaat het worden, maar ik ben er echt van overtuigd dat het goed komt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn? Mijnheer Rijdsijk, gaat uw gang.

De heer Rijdsijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Er is natuurlijk een bestuurlijke verantwoordelijkheid maar er is ook een verantwoordelijkheid richting de inwoners en dat is ook om participatie op een goede manier vorm te geven en dat er draagvlak is voor besluiten. Ik heb ook begrepen dat er nu in een werkgroep gesproken wordt

over de inrichting van de Fietsstraat maar ook dat er binnen die, dat die werkgroep eigenlijk maar uit vijf leden bestaat, dat is heel beperkt. De bezwaren lijken veel breder te zijn. Mensen geven juist ook aan, een van de kritiekpunten is dat men het helemaal niet veiliger vindt worden met die Fietsstraat. Daar zijn ook voorbeelden van gegeven. Mijn vraag, mijn oproep zou echt zijn om breder in gesprek te gaan, om het niet te beperken, zeg maar, tot die kleine groep maar echt nog eens met het wijkoverleg of met de mensen in gesprek te gaan hoe de bezwaren weggenomen kunnen worden en hoe er een inrichting kan komen met draagvlak. Ik heb daar nog wel een vraag over, misschien kan de wethouder daar nog wat duidelijkheid over geven, hoeveel ruimte is er nu voor inspraak? Want u zegt van, we gaan met elkaar kijken hoe die Fietsstraat wordt ingericht maar tegelijkertijd gaf u in de commissie al heel gedetailleerd aan hoe die Fietsstraat eruit komt te zien. Participatie is natuurlijk uiteindelijk wel meer dan dat er een huis gebouwd wordt en dat je mee mag beslissen over de kleur van de luiken. Dan wil je ook bij het neerleggen van de fundering betrokken worden. Dus die oproep. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Anderen nog? Mevrouw Fräser, mijnheer Piena? Anderen? Wethouder.

De heer Meij: Ja, voorzitter, ik zit even na te denken hoe ik zal beginnen. Ik denk dat u de stukken niet goed bestudeerd heeft. Ten eerste, u zegt er is een bestuurlijk commitment, nee, er is een commitment van de raad. De raad heeft ingestemd met alle uitvoeringsfinanciën dus de raad is gewoon net zo goed participant in dit gebeuren en dat is de raad van de vorige collegeperiode. Dus de raad heeft ingestemd, wetende wat het was, met RIB's, met de voorstellen en met de investeringsbijdrage die over de komende jaren in de meerjarenbegroting hebben gestaan. Dat IS punt een, dus het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dan zegt u van, wat is een groepje van vijf mensen waard? Dat groepje is samengesteld uit het wijkoverleg, dat is samengesteld dus van die mensen die wonen op verschillende plekken in Oostendam, die koppelen ook terug aan het wijkoverleg dus het is niet een groepje dat los staat, die koppelen dat gewoon terug. Je kunt ook niet met 30 mensen gaan overleggen en als mensen individueel een vraag hebben dan kunnen ze ook uiteraard gewoon bij de projectleider terecht.

De voorzitter: Mijnheer Rijdsdijk wil even interrumpen.

De heer Rijdsdijk: Dank u wel, voorzitter. Ja, dat besluit is jaren geleden genomen maar er zijn wel meer besluiten jaren geleden genomen in deze raad en die hadden uiteindelijk ook een andere uitkomst. Ja, dat vind ik geen argument en ik heb niet gezegd dat het werkgroepje losstaat van de wijk maar wel dat het een smalle groep is en als je de reacties leest, dat de kritiek breder lijkt en dat het misschien uit een oogpunt van zorgvuldige participatie wel fijn zou zijn als er toch nog een breder gesprek plaatsvindt. Dan krijgt u misschien wel gelijk, wethouder, dan kunnen die bezwaren weggenomen worden en dan is er een besluit met draagvlak. Dat is dan toch uiteindelijk in ieders belang.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. Goed, van die werkgroep is denk ik rechtgezet, dat is een samengestelde groep uit het wijkoverleg. Individuele bewoners kunnen ook uiteraard nog hun bezwaren of hun zorgen kenbaar maken. Als je bij zo'n F15 waar veel partijen bij betrokken zijn dan je bestuurlijk uitspreekt om dat te gaan doen dan is het ook bestuurlijk gewoon netjes om ook de eindstreep te halen. Er zijn geen andere argumenten, er zijn geen andere omstandigheden. Het komt nu op de uitvoering aan, dit is eigenlijk een technische uitvoering, de komgrens verplaatsen. Het punt van de Fietsstraat is indirect aan de orde, daar heeft mijnheer Piena natuurlijk wel gelijk in. Je hebt die komgrensverschuiving nodig om natuurlijk uiteraard die bebouwde kom uit te kunnen breiden waardoor die 30 km nodig is dus dat is indirect. Het echte besluit is

natuurlijk gewoon die komgrens verplaatsen. U vraagt, hoeveel ruimte? Die ruimte heb net gekaderd, de Fietsstraat, dat is een besluit. Hoe die Fietsstraat wordt ingericht, kijk, waar ik het over had was dat in het smalle deel van Oostendam er de rijloper op het midden komt maar dat is juist ook in overleg met de bewoners dat je natuurlijk de mensen die die portieren openen, dat ze die fietsers niet raken. Dus dat is juist al samenspraak dat je op dat stukje het net wat anders inricht. Het stuk wat nu buiten de bebouwde kom ligt, waar ook minder huizen zijn, daar worden de rijlopers allebei aan de zijanten gezet om ook die auto's weer de mogelijkheid te geven om daar eventueel, als het kan, een fietser te passeren. Dus er is juist al heel zorgvuldig nagedacht over, er is ook gekeken, kunnen er extra parkeervoorzieningen komen. Dat lukt dan net niet dus het blijft het aantal parkeervoorzieningen dat er nu is. Maar al die mensen waar het smal is die hebben een ander plekje gekregen waar die auto ook kan staan dus wat ik er zo van geproefd heb, op afstand nu ook wel eens gezien heb, gebeurt dat echt heel zorgvuldig. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dat was de tweede termijn. Zijn er stemverklaringen? Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, in deze raad ben ik altijd wel een voorstander geweest van, fel voorstander geweest van snelfietsroutes en deze bebouwde komgrensaanpassing is een logisch gevolg daarvan. Daarom zal GroenLinks instemmen met dit voorstel. Wel willen we de wethouder vragen extra aandacht te geven aan participatie.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Hetgeen al was toegezegd, meen ik, mijnheer Ros. Dan gaan we over tot stemming, met één onthouding maar we moeten toch de stemming doen om hem niet geldig te kunnen verklaren zodat we de volgende keer alleen de stemming doen. Wie van u, mag ik de voorstemmers zien? De voorstemmers. VVD, GroenLinks, ChristenUnie, Echt voor Ridderkerk, CDA met twee, Partij 18PLUS met drie, D66. Allebei? Twee van de SGP. Ja. Dus dat is een hele mooie uitslag. Desalniettemin moet ik u meedelen dat deze stemming niet geldig is zodat wanneer wij een volgende keer bij elkaar komen, en de planning ziet er naar uit dat dat op 2 juli zal zijn. Als we op maandag bij elkaar komen is het een voortgezette vergadering van vandaag. Op 2 juli hebben wij een nieuwe bijeenkomst, dan hebben we alleen de besluitvorming over dit voorstel, niet de beraadslaging. Dus ik hoef ook nergens mee te slaan ofzo, goed.

8. Verordening Woonruimtebemiddeling regio Rotterdam 2020

De voorzitter: We gaan naar agendapunt 8. Dat is de verordening woonruimtebemiddeling regio Rotterdam 2020. Hij staat hier voor drie kwartier. Zullen we dat nog even aanzien of dat lukt? Dan daarna de zienswijzen? Laten we dat doen. De verordening woonruimtebemiddeling. Eerste termijn van max drie minuten en toch komen we tot een totaal van 45 minuten. Wacht even, mijn papiertje wil niet. Er ligt een motie op uw desk van de Partij 18PLUS zodat mijnheer Westbroek, traditiegetrouw, als eerste het woord krijgt.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Maar nu nog niet want ik moet eerst nog even rondkijken wie er nog meer het woord willen. Mag ik de vingers zien? Ik begin aan deze kant, mevrouw Kayadoe. Ja, dat was mijn schuld, sorry, ik zal het nooit meer doen zou mijnheer Los zeggen. Mijnheer Rijdsijk. Daar gaan ineens allemaal handen op. Mijnheer Kooijman, mijnheer Los, mijnheer Mijnders, mijnheer Piena, mijnheer Ros. Zullen we het zo doen? Max drie minuten en de eerste is voor u, mijnheer Westbroek, Partij 18PLUS. Gaat uw gang.

De heer Westbroek: Ja, nogmaals dank u wel, voorzitter. Partij 18PLUS wil dat zoveel mogelijk sociale huurwoningen naar inwoners van Ridderkerk gaan. De huisvestingswet 2014 biedt beperkte mogelijkheden

om dat te realiseren en worden in de huidige en voorliggende huisvestingsverordening al ingezet. Het zijn de woningcorporaties welke deze mogelijkheden nog optimaal moeten benutten. Partij 18PLUS, CDA, VVD en SGP dienen een motie in waarbij het college gevraagd wordt om samen met Stichting Woonkompas te bezien of dit in Ridderkerk optimaler ingeregeld kan worden. Voorzitter, Partij 18PLUS onderschrijft ook de oproep van PvdA Ridderkerk om richting het rijk op te trekken om aandacht te vragen om het voorrangpercentage voor lokaal woningzoekenden te verhogen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. De huidige verordening woonruimtebemiddeling regio Rotterdam blijkt na evaluatie grotendeels te voldoen aan de wensen en vereisten. Het toewijzen van sociale huurwoningen blijft altijd een lastig punt, je kunt het immers nooit helemaal goed doen in de ogen van verschillende partijen. Er spelen hierin verschillende belangen. Het woord urgentie is hierin wellicht het meest overschat. Het is geen geheim dat Leefbaar het aantal sociale huurwoningen niet teveel wil laten stijgen mede ook gezien het feit dat we met de afspraken van verordening woonruimtebemiddeling regio Rotterdam een regio-akkoord nieuwe woningmarktafspraken 2018-2030 nu te maken hebben gekregen met ook urgente gevallen van buiten Ridderkerk zoals dus Rotterdam. Daar zitten we als Leefbaar niet om te springen. Wanneer is er iets wel en wanneer is er iets niet urgent? Denk hier met name ook aan statushouders, best een precair onderwerp in de ogen van Leefbaar Ridderkerk. Bewoners zitten hier gewoon vaak niet op te wachten in hun buurt of wijk. Hoe schrijnend ook voor de statushouders zie de recente gebeurtenissen op locaties Windmolen en Ridderkerk West waar bewoners in protest zijn gekomen. Het toewijzen van de lokaal woningzoekenden is volgens Leefbaar Ridderkerk wel een item wat hier bovenliggend is bij de meeste partijen, ook voor Leefbaar Ridderkerk zelf. De noodzaak om de beschikbaar komende woonruimte in de gemeenten die deelnemen aan het samenwerkingsverband wonen regio Rotterdam evenwichtig, doelmatig en transparant te verdelen zou wat Leefbaar Ridderkerk betreft wat zwaarwegender mogen zijn voor bewoners alreeds woonachtig in de eigen gemeente die liever niet vertrekken naar een buurgemeente. Het vastgestelde percentage van 25% van aanbod toewijzen aan Ridderkerkers vinden wij laag. Leefbaar Ridderkerk is daarom ook positief gestemd over de brief die opgesteld vanuit gemeente Albrandswaard in Maassluis om als gemeenten gezamenlijk op te trekken richting de minister om de huisvestingswet op dit punt aan te passen. Fijn dat de wethouder Oosterwijk deze mede gaat ondertekenen. Tot zover, burgemeester.

De voorzitter: Het is allemaal mooi maar hier ben ik de voorzitter, inderdaad. U kwam er wel op, na enig nadenken. Ja, ja, ja, ja. Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. De Partij van de Arbeid Ridderkerk vindt het belangrijk dat er zoveel mogelijk sociale huurwoningen beschikbaar zijn voor Ridderkerkers. Op grond van de voorliggende verordening woonruimtebemiddeling kan Woonkompas 50% van de beschikbare woningen met voorrang toewijzen aan regionaal woningzoekenden en kan 25% daarvan worden toegewezen aan lokaal woningzoekenden, dus aan Ridderkerkers. Dit zijn de maximale percentages die op grond van de huisvestingswet zijn toegestaan en deze zijn ook al opgenomen in de huidige verordening. Uit de notitie bij de verordening blijkt dat er gemeenten zijn die veel meer woningen toewijzen aan eigen inwoners dan op grond van de verordening zou mogen. Zo zijn in Brielle en Westvoorne in 2019 respectievelijk 53 en 51% van de beschikbare woningen toegewezen aan eigen inwoners. Ook in Ridderkerk zijn meer woningen toegewezen dan de toegestane 25%, namelijk 44%. Een gevalletje bestuurlijke ongehoorzaamheid in het voordeel van onze inwoners waar we volledig achter staan. Helaas heeft het college in antwoord op een van de vragen die wij voorafgaand aan de commissievergadering hebben gesteld aangegeven dat dit beleid in Ridderkerk niet zal

worden voortgezet en dat het de bedoeling is dat alle woningcorporaties zich aan de wettelijke 25% zullen moeten houden. Dit betekent dus dat er veel minder woningen aan Ridderkerkers toegewezen zullen gaan worden. Van 49% in 2018 naar 44% in 2019 naar op termijn, ja, zo snel mogelijk, 25%. Dat is een forse stap terug. De Partij van de Arbeid Ridderkerk wil daarom graag dat de percentages in de huisvestingswet omhoog gaan. De huisvestingswet wordt geëvalueerd en dat biedt kansen om de wet op dit punt aan te passen. Albrandswaard en Maassluis nemen het initiatief om een brief op te stellen waarin de minister van Binnenlandse Zaken wordt opgeroepen om het mogelijk te maken dat gemeenten meer woningen aan eigen inwoners kunnen toewijzen. Het is goed dat het college heeft toegezegd deze brief ook te zullen ondertekenen. Als genoeg colleges en ook gemeenteraden hetzelfde signaal aan de minister afgeven kunnen we met elkaar het verschil maken. De Partij van de Arbeid wil de andere fracties dan ook vragen of zij in de eerste of in de tweede termijn willen aangeven of zij het een goed idee zouden vinden om ook namens onze gemeenteraad een brief te sturen waarin we de minister vragen om het mogelijk te maken dat we meer woningen aan eigen inwoners kunnen toewijzen. De brief die het college zal ondertekenen kan daarvoor wellicht als basis dienen. Tot slot, ter afsluiting, op onze vraag of er andere mogelijkheden zijn om meer woningen toe te wijzen aan Ridderkerker zijn op grond van deze verordening, heeft de wethouder geantwoord dat die mogelijkheden er niet zijn of heel beperkt. Er is dus maar één devies, meer betaalbare woningen bouwen. Dan komen er vanzelf meer woningen voor alle Ridderkerkers beschikbaar. Om te beginnen door nog niet uitgewerkte plannen van Woonkompas, waarbij meer sociale huurwoningen worden gesloopt dan terug gebouwd, opnieuw tegen het licht te houden en die zodanig aan te passen dat minimaal hetzelfde aantal of meer woningen worden teruggebouwd. Dat is goed voor Ridderkerkers met een smallere portemonnee, waaronder jongeren en ouderen met een klein pensioentje. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Dank u wel, voorzitter. Ik heb verder geen opmerking meer over het voorstel, maar ik wil wel even kort stilstaan of wat uitgebreider stilstaan bij de motie. We hebben in onze fractie intensief gesproken over deze motie namelijk. We kunnen ons best invoelen wat er achter deze motie zit, een gevoel van oneerlijkheid. Er gaan te veel huizen naar niet-Ridderkerkers. We zijn echter ook van mening dat het huidige systeem ook wel weer juist een eerlijke kant heeft. Neem het als voorbeeld op een wat kleinere schaal. Wanneer ik bijvoorbeeld graag een huis in Rijsoord zou willen bemachtigen, zou ik het prettig vinden wanneer ik net zoveel kans maak als iemand die nu al in Rijsoord woont. Of zijn we dan van mening dat iemand uit Rijsoord een veel hogere slagingskans verdient? Terug naar de motie. Op dit moment wordt 25 procent van de woningen via directe bemiddeling toegewezen aan Ridderkerkers, en soms net wat meer, door slim met het systeem om te gaan. Van de overige woningen gaat ook zo'n 25 procent naar de Ridderkerkers, waarmee het totaal op zo'n 50 procent uitkomt. En dat sluit goed aan bij het gemiddelde in onze regio. En is een stuk meer dan bijvoorbeeld Barendrecht en Albrandswaard. Die 70 procent die in de motie wordt genoemd, is niet representatief naar onze mening. Het gaat om Rotterdam, met een heel andere grootte als woningmarkt. Daar kunnen we ons echt niet aan meten. In deze motie wordt gevraagd om een onderzoek naar mogelijkheden om de slagingskans te verhogen. Wij verwachten hiermee echt geen 10 procent winst te kunnen boeken. De mening die in de motie is geformuleerd onder punt 2, dat de huisvestingsverordening ruimte biedt om de slagingskans te verhogen, daar hebben we dus wat twijfels bij. Maar laten we daar nogmaals naar laten kijken. We zullen deze dus motie wel steunen.

De voorzitter: Mijnheer Piena, ter interruptie.

De heer Piena: Nou, een vraag aan de ChristenUnie. Of het wordt al wat later op de avond, maar ik hoorde net het vergelijk over de mensen van ... In Rijsoord een woning. Maar Rijsoord behoort toch gewoon tot Ridderkerk? Ik mag aannemen dat u een ander voorbeeld wilde geven. Iemand die in Rotterdam woont, in Rijsoord wil komen wonen. Want Rijsoord is volgens mij ...

De voorzitter: De vraag is helder. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: De vraag is helder. En kennelijk was mijn voorbeeld niet helder, dus dat ga ik nog een keertje toelichten. Wat ik bedoelde te zeggen, is even hypothetisch. Stel dat we op een kleinere schaal even inzoomen, en het is natuurlijk niet kloppend, dus het is maar een fictief voorbeeld ... Stel dat ik als Ridderkerker in ... Of als centrumbewoner in Rijsoord zou willen wonen, dan zou ik ook graag willen dat ik daar net zoveel kans maak als iemand die op dit moment al in Rijsoord woont. En dat was mijn voorbeeld, maar ik snap dat die voor u op dit moment even wat lastig was. Ik hoop dat dit iets uitlegt.

De voorzitter: Hij kan ermee leven. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Dank u, voorzitter. Ik woon in Rijsoord, dus het is niet gek hoor. Voorzitter, in zekere zin kan ik dat verhaal van mijnheer Kooijman ook wel volgen, want in mijn bijdrage staat daar ook iets over in. Waar niet is, verliest de keizer zijn rechten. Het is ons allen bekend. Helaas gaat dit verhaal ook op voor de vele woningzoekenden in onze regio. Er zijn te weinig woningen. Bovendien is het einde van de schaarste nog niet in zicht. Zo rechtvaardig mogelijk verdelen is dan de optie waar je niet omheen kunt, al zijn de druiven toch wel een beetje zuur. De woonvisie die eerder deze avond is behandeld, kun je dan ook niet los zien van het schaarsteprobleem, waardoor deze verordening woonruimteverdeling noodzakelijk is geworden. Als Ridderkerkers, en nu komt hij, in Ridderkerk willen blijven wonen bij doorstroming op de woningmarkt, zou die mogelijkheid er ook wel moeten zijn. Anderzijds is het helemaal niet uitgesloten dat Ridderkerkers ook weleens buiten het eigen dorp willen kijken naar een passende woning, op een passende locatie, dichtbij werk en andere gewenste voorzieningen. De filedruk, die ongetwijfeld weer zal oplaaien, zou heel goed wonen en werken op korte afstand tot noodzaak kunnen maken. Dat in een grotere regio dan deze mogelijkheid bestaat, zou best weleens zeer nuttig kunnen zijn. Na uiterlijk drie jaar evalueren is wel een mooi voornemen, maar het zou beter zijn om constant de vinger aan de pols te houden en bij te sturen waar dat nodig is. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Het CDA kan zich vinden in de aanpassingen in de verordening Woonruimtebemiddeling regio Rotterdam 2020. We zullen het voorstel daarom ook steunen. Het betreft de motie van 18PLUS. Nou, deze hebben we medeondertekend. Het is goed om als gemeente Ridderkerk en Wooncompas te onderzoeken welke mogelijkheden we hebben om het slagingspercentage van de lokale woningzoekenden te vergroten. We zijn benieuwd naar de uitkomsten van dit onderzoek, de motie dus, maar hopen natuurlijk allereerst op een meerderheid voor deze motie. Een vraag richting Partij van de Arbeid. De Partij van de Arbeid wilde graag een reactie van de partijen. Wat is het verschil tussen dat het college het ondertekend en de raad? Wat is de toegevoegde waarde daarvan? Dank u.

De heer Rijsdijk: Om een extra signaal af te geven. Ik denk, zeg maar, als colleges en gemeenteraden met elkaar dat signaal afgeven, dat het extra krachtig overkomt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. De VVD Ridderkerk vindt het belangrijk dat sociale huurwoningen in Ridderkerk zoveel mogelijk naar lokale woningzoekenden gaan. We beseffen dat Ridderkerk zich daarbij moet houden aan regionaal gemaakte afspraken. De motie in zake kansen lokale woningzoekenden, dienen wij mede in, omdat wij elke mogelijkheid willen benutten om een zo hoog mogelijk slagingspercentage lokale woningzoekenden te bereiken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Voorzitter, dank u wel. De regio Rotterdam, en vooral de gemeente Rotterdam, is hard bezig zijn woningbestand en daarmee de bevolkingssamenstelling te veranderen. In rap tempo worden sociale huurwoningen gesloopt en vervangen door duurdere woningen. In Rotterdam zijn er 30.000 sociale huurwoningen gesloopt in de periode 2000 tot 2015 en nog eens 12.000 woningen zijn aan de beurt tot 2030. Vooral op Zuid moeten hele buurten met sociale huurwoningen worden gesloopt en vervangen door duurdere koopwoningen. In Ridderkerk moeten we en willen we dat niet. Maar dat geeft wel een ongelofelijke druk op de sociale woningmarkt, en dat is een feit. Net zoals dat we in Ridderkerk de laatste jaren langzaam de sociale voorraad hebben afgebouwd. Inmiddels lijkt dat gekenterd en blijven we op het huidige niveau. Daarnaast is er een nieuwe werkelijkheid, de grootste economische crisis in vredestijd. En de grote klap gaat nog komen. Nu wordt de werkgelegenheid kunstmatig in de lucht gehouden door de centrale overheid. Maar één ding is zeker, het zal de druk op de sociale woningbouw niet verminderen. Daarom zijn we blij dat in Ridderkerk het aantal beschikbare sociale woningen op peil blijft. Voorzitter, we hebben strenge afspraken gemaakt hoeveel woningen lokaal en hoeveel regionaal moeten worden aangeboden. Uit de antwoorden op vragen van onder andere PvdA en 18PLUS bleek dat er heel weinig ruimte zit in de regionale afspraken en de Huisvestingswet. Er ligt een motie van een viertal partijen om te kijken of er binnen deze hele kleine marge nog mogelijkheden zijn. Dat is zeker het onderzoeken waard. En anderzijds wil GroenLinks ook weer geen valse verwachtingen wekken. We wachten even de reactie van de wethouder af of we de motie wel of niet zullen ondersteunen. De brief van de buurgemeentes, die de wethouder mede heeft ondertekend, om de Huisvestingswet aan te passen lijkt in eerste instantie een sterk signaal. Even richting PvdA, die vroeg om een reactie om als raad ook een signaal af te geven, dit verzoek kunnen we ondersteunen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de wethouder. Wethouder Oosterwijk, ga uw gang.

De heer Oosterwijk: Dank u wel, voorzitter. Vanavond is het echte sluitstuk van het proces om te komen tot een regionale verordening woonruimtebemiddeling 2020. En ik zeg dat ook even met die nadruk, omdat in de achterliggende maanden natuurlijk dit onderwerp eigenlijk best wel veelvuldig is langs geweest. Er is ook een heel zorgvuldig proces doorlopen, waarbij ook de gemeenteraden van de regio heel nadrukkelijk betrokken zijn. Dat begon een keer bij een bijeenkomst in Barendrecht, waar velen van u aanwezig waren. Dat vervolgde zich uiteindelijk in de commissiebespreking over het concept van deze verordening eerder dit jaar. Dat heeft vervolgens geresulteerd in een uitgebreide nota van beantwoording, waar we ook in de commissie van vorige week bij stil hebben gestaan. En vanavond, ook na beantwoording van nog wat tussentijdse vragen, hebben we het dan in definitieve zin over de besluitvorming in dit kader. Voorzitter, de teneur, zou je kunnen zeggen, van de inbreng van de verschillende partijen, die lijkt op onderdelen best wel wat op elkaar. En daarom denk ik dat ik ook niet heel veel tijd nodig heb voor mijn beantwoording. Maar voordat ik op de inhoud even op een paar dingen in ga, denk ik dat het wel even van belang is om in ieder geval één misverstand, wat kennelijk zou kunnen ontstaan bij de kijkers en de luisteraars, weg te nemen en misschien ook wel zelfs onder uw midden. Daar waar gerefereerd wordt aan percentages die bijvoorbeeld in de Huisvestingswet zijn opgenomen over lokale binding, het maximale percentage van 25 procent, of de regionale binding van 50 procent, moet dat

echt niet verward worden uiteindelijk met, je zou kunnen zeggen, de integrale slaagkans van Ridderkerk op zijn eigen woningmarkt. Ridderkerk heeft, dat noem ik echt wel even met nadruk, echt de hoogste slagingskans voor een woning in de eigen gemeente van de hele regio, op Rotterdam na, die 1 procent hoger zit. Dus 81 procent in 2018 van de woningen in Ridderkerk is gewoon uiteindelijk bemenst, niet zozeer alleen via het instrument van lokale binding, maar gewoon als het gaat om de totale slaagkans door Ridderkerkers. En dat is echt iets wat ik graag ook even in uw midden benoem. Kennelijk werkt het in Ridderkerk zo uit, en dat heeft ook iets te maken met vraag en aanbod vanuit de regio, dat heel veel Ridderkerkers gewoon uiteindelijk slagen binnen de schaarste die er is. En ik denk dat het toch even goed is om dat perspectief ook even in uw midden neer te leggen. Tweede punt, en daar raak ik denk ik al wat meer ook de inhoud van een motie en een te versturen brief vanuit de regio, is dat wij inderdaad in de achterliggende twee jaar hebben gezien dat er niet zozeer bestuurlijk ongehoorzaam of bestuurlijk recalcitrant met het percentage vanuit de Huisvestingswet is omgegaan, maar dat het gewoon een vaststelling is geweest die eigenlijk na afronding van enig jaar ook gewoon is gemaakt. En ik heb u ook in de commissie uitgelegd dat dat onder andere te maken had met een misinterpretatie bij de woningcorporaties, ook in Ridderkerk, over hoe met, je zou kunnen zeggen, dat ingewikkelde systeem om te gaan. Bijvoorbeeld, moet je aan dat percentage wel of niet toerekenen de herhuisvesters als gevolg van renovatieprojecten. Iemand die bijvoorbeeld hier in het centrum woonde en de woningen tegen de vlakte gingen, moest tijdelijk ergens anders gehuisvest worden in Ridderkerk, en die telde dus mee in het percentage. Nou, dat is nog maar eens een keer voor eens en altijd vanuit Maaskoepel rechtgezet met de corporaties die in het gebied actief zijn. En dat betekent de facto al, zeg maar, dat het percentage dan naar beneden zal gaan. In 2019 zag je dat, juist omdat dat vraagstuk eigenlijk pas een beetje aan het eind van het jaar doorklonk, nog echt terugkomen. Maar in 2020 zie je zo dat dat een effect sorteert. Ik denk dat het ook belangrijk is om aan te geven dat daar waar de PvdA-fractie zegt van, nou, wij voelen ons eigenlijk wel redelijk goed bij een soort bestuurlijke ongehoorzaamheid, dat dat nou niet de rol is die wij al college ook in de regionale samenwerking willen aannemen en kunnen aannemen. We hebben met elkaar ook in de commissie gewisseld dat dat sowieso ook iets aan de effectkant met zich mee zal brengen over de manier waarop de provincie daarnaar kijkt. Waar we ook verantwoording op dat punt hebben af te leggen. En dat heeft weinig te maken met of we nou een beetje meer of minder stoer zijn in Ridderkerk. Ik denk dat het ook al goed is als je met elkaar afspraken maakt in regionaal verband, als er wet- en regelgeving is die er is, dat je die in de basis gewoon respecteert. En daar waar je vindt, al of niet met elkaar, met het college dan wel vanuit de raad, dat daar iets van te vinden valt, dat je dus een weg kiest die zuiver is, door bijvoorbeeld een brief mee te ondertekenen die in dit kader gericht wordt aan de Rijksoverheid om dat percentage, wat volgens mij door meerdere partijen uit uw midden als te laag wordt ervaren, ter discussie te stellen. Als u vanuit uw raad meent daar ook zelfstandig een brief over te willen versturen, dan denk ik dat ik dat alleen maar ook een helder signaal zal vinden vanuit uw raad. Net zo goed als ik het een helder signaal vind dat er uit meerdere fracties al is aangegeven in commissieverband, en ik proef het ook vanavond, dat het een goed idee als het college van Ridderkerk zich aansluit bij de brief die vanuit een tweetal andere regiogemeenten gaat worden opgesteld. En kiest u er vooral ook voor, misschien wel los daarvan, om ook gewoon richting uw eigen politieke partijlijnen, in meervoud, in Den Haag dan ook de kat de bel maar aan te binden. Meersporenbeleid leidt vaak tot een betere oplossing. Als ik even stilsta bij de motie, voorzitter, dan denk ik dat ik ermee kan beginnen dat het college de motie die wordt voorgesteld, nou, in ieder geval in positieve zin kan aanbevelen, laat ik het maar zo formuleren. Het is natuurlijk aan uw raad. Ik hoor de voorzitter enigszins ...

De voorzitter: Ik ben al heel blij dat u hem niet overneemt.

De heer Oosterwijk: Kijk. Wat ik daarmee bedoel, is dat, zeg maar, het college kijkend naar het verzoek graag even de handschoen opneemt om in gesprek met Wooncompas te bezien of er knopjes, en ik gebruik heel bewust een verkleinwoord, te vinden zouden kunnen zijn om, nou je zou kunnen zeggen, de benutting van de methodiek gewoon beter te laten plaatsvinden of iets optimaler te laten plaatsvinden. Terecht. En dat is ook wel even het perspectief wat ik denk ik ook moet benoemen, is dat wij ook aan de orde, dat we daar niet te grote en te hoge verwachtingen van moeten hebben. Maar ik heb ooit weleens iemand horen zeggen, alle kleine beetjes, hoe klein ook, zouden wellicht een beetje kunnen helpen. En ik heb ook, in ieder geval, een achterliggende recente uren, ook met Wooncompas er even over gesproken van, zou dat ook iets kunnen zijn wat we in gezamenlijk zouden kunnen beetpakken? En het antwoord daarop is bevestigend. Ik kom er ook graag, zoals ook het verzoek luidt, aan het eind van dit jaar daarop bij uw raad op terug, zodat we daar met elkaar ook even kunnen bezien wat het effect daarvan is. Maar verwacht u daar niet te veel van, zeg ik toch voorzichtigheidshalve nog maar eens even. Voorzitter, er zijn ook een aantal noties gemaakt vanuit verschillende partijen hoe aangekeken wordt ten aanzien van, je zou kunnen zeggen, het volume aan beschikbare woningen in het Ridderkerkse. Nou, het is denk ik wel duidelijk dat die opmerkingen, of wat mij betreft duidelijk, gemaakt worden in de geest van datgene wat we vanavond met elkaar bespreken. Maar dat zal ook uw raad duidelijk zijn dat het vanavond niet zozeer gaat over het oplossen van de schaarste, dat staat ook in het raadsvoorstel met zoveel woorden denk ik duidelijk geadresseerd, maar wel over hoe je de schaarste die er nu eenmaal is, hoe vervelend ook, op een goede manier evenwichtig zou kunnen verdelen over de regio, met inbegrip van al datgene wat u er ook terecht over heeft geformuleerd. Voorzitter, dat is wat ik er even op te reageren heb.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie wat ... Ik doe gewoon een rondje. Mijnheer Westbroek, ga uw gang.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde nog even reageren op de vraag van de PvdA, hoe wij daarin staan. En wij staan er wel positief tegenover.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Jazeker. Ik had ook nog niet gereageerd, althans Leefbaar Ridderkerk had nog niet gereageerd op de oproep van de PvdA om in gezamenlijk tot de raad een signaal af te geven. En ook Leefbaar Ridderkerk zou daar graag mee in willen stemmen. We zijn er, sterker nog, enthousiast over. Met betrekking tot de motie die voor ons ligt, ik denk dat we het al uitgebreid in onze eerste termijn hebben aangegeven, dat we alleen maar toe kunnen juichen als er onderzoek gedaan wordt. Dus hier gaan we graag in mee. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Rijdsijk.

De heer Rijdsijk: Dank u wel, voorzitter. Heel kort nog. De gedachte van de motie die onderschrijven we uiteraard. We zullen hem dan ook steunen. Ik heb er nog wel één vraag over aan de wethouder. De wethouder heeft veel tijd en moeite gestoken in de beantwoording van alle vragen, dat hebben we zeer gewaardeerd. Het was ook allemaal vrij compleet. En er is aangegeven dat die mogelijkheden echt heel beperkt zijn. U gaf dat net eigenlijk ook weer aan. En dat we misschien aan kleine knopjes kunnen draaien. Kunt u een heel klein doorkijkje geven, voor zover al mogelijk, wat dat dan zou kunnen zijn? Omdat u al zo uitvoerig was in de beantwoording en dat toen niet geschetst heeft. Dat zou ik nog op prijs stellen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ik zal ook heel kort nog even reageren op de vraag van de Partij van de Arbeid. Het lijkt mij goed, en het lijkt mij op zich prima om sowieso ook iets als raad in te doen, maar misschien is het goed om even af te wachten welke brief straks door het college wordt afgehandeld en dan kunnen we daarop voortborduren.

De voorzitter: Wilt u interrumpen of kom ik zo gewoon bij u uit? Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, de vraag van de Partij van de Arbeid. In principe staan we er niet negatief tegenover. Aan de andere kant moet ik zeggen, de motie die op tafel ligt, die wij gaan steunen, is ook een flinke stap. En waar je natuurlijk toch een beetje voor uit moet kijken, is dat je uiteindelijk zo'n grote stapel brieven ergens op bureaus krijgt, dat ze van de bomen het woonruimtebos niet meer zien. Moet je ook een beetje mee oppassen. Dus in principe, het hangt er natuurlijk wel vanaf hoe het eruitziet en waar het naartoe gaat. Maar, in ieder geval, dat wil ik daar dan over zeggen. En de motie, natuurlijk, die gaan wij steunen.

De voorzitter: De heer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Korte reactie op het verzoek van de Partij van de Arbeid. Wij zullen het meersporenbeleid zeker steunen vanuit het college, vanuit de raad, maar laten we het ook zeker bij onze partijen in Den Haag doen. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, wat de PvdA vraagt, daar staan we ook positief tegenover. Maar ik sluit me aan bij de heer Kooijman, dat we misschien even moeten afwachten hoe de brief van het college eruit zal zien. Ik waardeer de uitgebreide beantwoording van de wethouder. Ik ben ook blij dat hij alle kleine beetjes die mee kunnen helpen aan iets waardeert. Jammer dat dat niet bij het amendement voor de andere wethouder is gebeurd wat betreft de briefkaarten, want dan hadden wij dat ook op prijs gesteld. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dat is volgens mij een heel ander onderwerp. Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Natuurlijk is het belangrijk dat we onze Ridderkerkse inwoners een zo groot mogelijke slagingskans geven om binnen Ridderkerk een woning te krijgen. En na de woorden van de wethouder dat de motie eigenlijk een heel klein steuntje in de rug is, en dat die eigenlijk heel weinig ruimte biedt, nou ja, dat onderschrijven wij ook wel, zullen wij deze ook steunen. Maar wel de kanttekening, we leven hier in een grootstedelijke regio. De heer Los refereerde daar in de eerste instantie ook al aan. Grootstedelijke regio, waarin we heel erg verweven zijn met de gemeentes om ons heen. We hebben geen hek om ons heen. Dus als jij in Rotterdam wil gaan wonen, omdat je dicht bij de werk wil wonen of een Rotterdammer wil hier gaan wonen, omdat hij hier werkgelegenheid heeft of gezin of wat dan ook, dat kan. Du we moeten ook niet bedenken dat we een soort van hek om ons heen willen hebben. Dus ik denk dat we die grootstedelijke regio gewoon wel in gedachten moeten houden en ook Ridderkerkers een kans moeten geven om zichzelf ergens anders te ontplooien als dat hun beter uitkomt.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Nou, ik vind het gewoon erg leuk dat de heer Ros en ik het nou eens een keer eens zijn.

De voorzitter: Waarvan akte. Maar ik ga ook nog naar mevrouw Van Nes-de Man. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ik wilde daar even op aansluiten. Het scheidt toch een band die eenmansfracties daarvoor, moet ik zeggen.

De voorzitter: Als we niet uitkijken ontstaan hier zulke mooie dingen. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik put helemaal moed uit die opmerkingen van de coalitiepartij voor mij. Ik wil even aangeven dat ik ook instem met de opmerking en de aanbeveling van de Partij van de Arbeid inzake die brief. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank u, voorzitter. Ik denk, ik geef alvast maar een seintje. In antwoord op de vraag van de PvdA sluit de SGP zich aan bij de reactie van de heer Kooijman. En wat betreft de motie. In 2011 heeft mijn voorganger, Ben Kok, een motie met eigenlijk eenzelfde strekking ingediend, die toen unaniem is aangenomen. En in die lijn zijn we ook nu weer medeondertekenaar van deze motie, want de strekking is goed.

De voorzitter: Goede, oude tijd. Wethouder, klaar ervoor? Ga uw gang.

De heer Oosterwijk: Ja hoor. Voorzitter, ik luister daar natuurlijk ook allemaal met genoeg naar om te zien dat verleden en heden zo aan elkaar worden gekoppeld en er notabene een regionale verordening, lokale verbroedering en verzustering teweeg kan brengen. Maar dat gezegd hebbend, om nog even terug te komen op de vraag van de PvdA van, zou er al, zeg maar, een tipje van de sluier kunnen worden opgelicht et cetera, is mijn antwoord toch even dit. Ik heb vandaag vooral even geprobeerd om met Wooncompas af te stemmen, is dit een motie die ook niet, zeg maar, een lege zak of een dode mus met zich meebrengt? Het antwoord daarop was van, nou, hoe klein de mogelijkheden wellicht ook zijn, laten we dat vooral maar even als vraagstuk met elkaar beetpakken en dan zien wat er dan van komt. Nou, dat antwoord geeft denk ik ook voldoende antwoord op uw vraag. Ik kan er echt nog geen concreet doorkijkje op geven op twee, vier, tien, twaalf, twintig of meer dan dat. Dat zal echt moeten blijken.

De voorzitter: Ik ben helemaal er niet op voorbereid dat dit het was. Dit was het. Eerst brengen we de verordening in stemming en daarna de motie. Zo gaat dat met moties. Zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmen? Dan is die ... Toch een stemverklaring? Tegenstem? Maar hij is desalniettemin aangenomen. De motie. Zijn er stemverklaringen over de motie? Zijn er tegenstemmen met betrekking tot de motie? Dan is de motie aangenomen.

9. Zienswijze concepten jaarstukken 2019 en begroting 2021 – 2024 GR BAR-organisatie

De voorzitter: Goed, het is nu bijna tien over half elf. Gaan we een ... Nee, dat kan bijna niet. Er staan nog wel een paar grote dingen op. Nou, laten we eens even kijken hoe het gaat met de zienswijzen. Die staan allemaal achter elkaar. En dan gaan we eens even elkaar aankijken hoe die vlag erbij hangt. Is dat een begaanbare weg? Ik geloof het wel hè? Ik ga mijn best mijnheer Van der Duijn Schouten, maar als ik het te snel doe dan maak ik fouten. Dat moeten we niet hebben. We gaan naar agendapunt 9, zienswijze concept jaarstukken 2019 en begroting 2021 – 2024 van de GR BAR-organisatie. En iemand gezegd daarover te willen debatteren. Mijnheer Rijdsijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Nou, voorzitter, het is meer eigenlijk een opmerking. Doet zich ook even wreken dat ik dan vandaag een eenmansfractie ben, dus ik zal de gegeven instructies netjes opvolgen. Er is contact geweest met de wethouder over het op peil houden van de bezetting van de afdelingen bij ziekte en daar, nou ja, voldoende aandacht voor te hebben. Ik wil dat aandachtspunt nogmaals onder de aandacht brengen. En voorderest kunnen wij instemmen met de zienswijze. Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog hierover? Wil de wethouder daarop reageren? Ook niet. Stemverklaringen? Tegenstemmers? Vastgesteld.

10. Zienswijze ontwerpbegroting 2021 DCMR

De voorzitter: 10, zienswijze ontwerpbegroting 2021 DCMR ligt hiervoor ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Tegenstemmers? Vastgesteld.

11. Jaarverslag 2019 en zienswijze op de begroting 2021 gemeenschappelijke regeling GGD-RR

De voorzitter: Agendapunt 11, jaarverslag 2019 en zienswijze op de begroting 2021 gemeenschappelijke regeling GGD-Rotterdam-Rijnmond ter vaststelling. Stemverklaringen? Tegenstemmers? Vastgesteld.

12. Zienswijze concept programmabegroting 2021 NRIJ

De voorzitter: 12, zienswijze concept programmabegroting 2021 Natuur en Recreatieschap IJsselmonde ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmers? Vastgesteld.

13. Zienswijze ontwerp begroting 2021 en 1^e begrotingswijziging begroting 2020 gemeenschappelijke regeling Nieuw-Reijerswaard

De voorzitter: 13, zienswijze ontwerpbegroting 2021 en 1^e begrotingswijziging 2020 gemeenschappelijke regeling Nieuw-Reijerswaard ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmers? Vastgesteld.

14. Zienswijze gewijzigde begroting 2020 en conceptbegroting 2021 GR Jeugdhulp Rijnmond

De voorzitter: 14, zienswijze gewijzigde begroting 2020 en conceptbegroting 2021 GR Jeugdhulp ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Het was even opletten, op het juiste moment inspringen, maar ik heb hem. De ChristenUnie stemt in met de zienswijze ten aanzien van de GR Jeugdhulp Rijnmond, met de kanttekening dat zij zich zorgen maakt over de gevolgen van het niet indexeren van de tarieven, omdat dit mogelijk leidt tot het interen op cruciaal zorgaanbod.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Tegenstemmers? Vastgesteld.

15. Jaarverslag 2019, 1^e begrotingswijziging 2020 en begroting 2021 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

De voorzitter: 15, jaarverslag 2019, 1^e begrotingswijziging 2020 en begroting 2021 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmen? Vastgesteld.

16. Initiatiefvoorstel van dhr. L. Westbroek inzake wijziging Reglement van orde van de raad

De voorzitter: Dat brengt ons bij agendapunt 16 en ik neem aan dat u daar wel aan wilt beginnen. Ja? Het is nu bijna kwart voor elf. Nou ja, ik kijk u er nog even goed op aan, omdat er geen tijden over af zijn gesproken en ... Het woord is aan mijnheer Westbroek, namelijk de initiatiefnemer ... Mijnheer ...

De heer Ros: Als ieder ... Als een aantal partijen vijf minuten hebben, dan zitten we hier tot kwart over elf wel, half twaalf, dat is wel een gegeven dan. Ik weet dat u er vaak problemen mee heeft, dus ik help u alleen maar een beetje.

De heer Van de Duijn Schouten: De heer Ros bedoelt dat hij u in de problemen helpt.

De voorzitter: U heeft gelijk, maar dat doen we nu met open ogen en laten we eens kijken ... Tenzij een meerderheid van de hier aanwezigen vindt dat we er niet aan moeten beginnen. Neem ik niet aan. Het woord is aan mijnheer ... Nou, laten we nou maar gewoon beginnen. Dat gaat er toch van komen. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, als we toch maandag moeten terugkomen, en mij maakt het niet uit, ik heb het voorbereid, ik vind het prima ... Maar even, laten we heel eerlijk zijn, we komen maandag terug en dan hebben we de HOV-visie, moeten we doen. Ik ben blij dat die naar maandag gaat, hebben we de tijd om het rustig voor te bereiden. En verder hebben we niks staan. Waarom zouden we nu gaan jakkeren voor dit voorstel, en ik kan zomaar aannemen dat er een aantal partijen zijn die veel te vertellen hebben, misschien zonde, maar nogmaals de VVD staat erin, het lijkt me een goed idee om het maandagavond te behandelen.

De voorzitter: Ik ga het rondje maken, maar het is nog niet idioot laat, laat ik maar even vooropstellen. En het zou zelfs vroeg zijn om nu te stoppen. Mijnheer Van den Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, als we dit naar maandag schuiven, de HOV- visie en de twee moties vreemd aan de orde van de dag, dan weten we bij voorbaat dat het maandagavond ook weer een avondvullend programma wordt. En daarbij komt nog, ik weet niet hoe andere fracties dat willen doen, maar volgens mij hebben we volgende week donderdag weer een commissievergadering, staat er dinsdagavond wat anders op de planning en zouden wij als fractie maandagavond ook nog in ieder geval een deeltje van die avond willen gebruiken om de commissie voor te bereiden. Dus het is voor ons wel zaak dat er nu in ieder geval nog wat dingen van de agenda afgehandeld worden, zodat we het maandagavond enigszins kunnen beperken.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Om de moties te doen, als u zegt het is te vroeg om nu te stoppen. Want ik denk inderdaad dat die reglementen van orde en de HOV, die nemen veel tijd in beslag. Dat zal duidelijk zijn.

De voorzitter: Nou, daar voel ik niet veel voor, omdat in een reglement van orde precies is geregeld hoe dat moet. Dus daar voel ik niet zoveel voor. Ik denk dat ik wel aanvoel, samen met u, dat er wat te zeggen valt om het door te schuiven naar maandag, maar dat de meerderheid van deze raad vindt dat we het nu moeten bespreken. Is dat een goede samenvatting? U wilt er nog wat over ... Ik wil heel graag beginnen, want het is nu wel helder, denk ik. Mijnheer Rijdsijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel. U zegt wel ... U vat het samen, maar u zou het rondje maken en ik hecht er dan toch aan te zeggen dat we het graag naar maandag doorgeschoven zouden willen zien worden. Dank u wel.

De voorzitter: Meer nog? Dat is niet helemaal een rondje af, maar mijn conclusie was er al voordat u sprak. En die is er niet door veranderd. Het woord is aan mijnheer Westbroek, de initiatiefnemer van het initiatiefvoorstel. Ga uw gang.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. De laatste weken is er nogal wat te doen geweest in de lokale media over het voorgestelde initiatiefvoorstel van Partij 18PLUS. Het verwijt dat het niet gepast is om spelregels tussentijds te wijzigen kwam enkele keren voorbij. Voorzitter, op 29 maart 2018 heeft de gemeenteraad het huidige reglement van orde aangenomen. In het raadsvoorstel stond bij evaluatie slash monitoring het volgende. De raad kan eventueel op voorstel van het presidium elk moment bepalen wanneer wijziging van het reglement noodzakelijk dan wel wenselijk is. Partij 18PLUS acht het wenselijk om het reglement van orde aan te passen en wel om de volgende reden. Het is gebruikelijk dat voorstellen van het college aan de raad worden geagendeerd voor de eerstvolgende commissie- en raadsvergadering in de vergadercyclus deze voorstellen worden opgenomen op een zogeheten voorlopige raadsagenda. Deze wordt vastgesteld door het presidium. Het presidium kan van mening zijn dat een voorstel voor een latere raadsvergadering geagendeerd moet worden, omdat de raadsagenda anders te veel agendapunten zal bevatten, wat ten koste kan gaan van een effectieve raadsvergadering. De politieke inhoud van raadsvoorstellen is geen punt van overleg in het presidium, dat niet in de openbaarheid vergadert. De politieke wenselijkheid een voorstel in de raadsvergadering te behandelen behoort in het openbaar aan de orde te worden gesteld. Deze gebruikelijke en gewenste gang van zaken is opgenomen en nieuw toegevoegd, 2^e lid in artikel 11 van het voorgestelde reglement van orde. Zoals gezegd vergadert het presidium niet in openbaarheid. Wat zich daar afspeelt of afgespeeld heeft, wat sommige lokale media suggereren, komt dan ook niet aan de orde van vanavond. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wie van u wenst in eerste termijn daarover het woord te voeren? Mijnheer Piena, mijnheer Ros, mijnheer Overheid, mijnheer Kooijman, mevrouw Kayadoe, mijnheer Rijsdijk, mevrouw Van Nes-de Man? Dat is het. Mijnheer Piena, max vijf minuten. Dat hebben we altijd als max, dat wilde ik nu ook als maximum instellen, maar het beroep op iedereen om dat niet helemaal te benutten. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, daar was ik al een beetje vanuit gegaan. De fractie van de VVD is dankbaar om in een democratisch land als Nederland te mogen leven en niet onder een dictatuur. Als liberalen weten we maar al te goed dat eenieder van zijn rechten gebruik mag maken, maar zeker niet moet maken. Ook met belangen van anderen dient zoveel mogelijk rekening gehouden te worden. Je rechten alleen maar gebruiken om je zin door te drijven wanneer zaken een keer anders lopen dan je zou willen, vinden wij op zijn zachtst gezegd niet chique. Wij waren dan ook verrast, wellicht is teleurgesteld wel een beter woord, dat Partij 18PLUS met een initiatiefvoorstel komt om het reglement van orde tijdens deze raadsperiode aan te passen. Iets wat niet gebruikelijk is om te doen tijdens een raadsperiode. Een aanpassing die op voorhand door de coalitiepartijen met elkaar lijkt te zijn afgestemd en in eerste instantie bedoeld lijkt om door te drukken dat bepaalde raadsvoorstellen alsnog voor het zomerreces in de gemeenteraad behandeld worden. De VVD Ridderkerk is van mening dat het presidium waar in beginsel de fractievoorzitters de voorlopige agenda voor een raadsvergadering maken geen politiek orgaan is. Oppositiepartijen wordt echter verweten het presidium politiek gemaakt te hebben. Bijzonder is het dan om te constateren dat Partij 18PLUS heeft aangegeven dat er een disbalans is tussen de stemverhouding in de gemeenteraad en de stemverhouding in het presidium. En dat ze daarom met dit initiatiefvoorstel komen. Wie maakt het presidium nu politiek? Voorzitter, er is een

spreekwoord dat luidt: “De uitzondering bevestigt de regel.” Dat spreekwoord is in deze coronatijd dan ook van toepassing. Door de uitzonderlijke omstandigheden is de meerderheid van de fractievoorzitters in het presidium van mening dat miljoenen kostende plannen een paar maanden later dan gepland in de raad besproken moet worden. Hopelijk is er dan meer inzicht in de gevolgen van het coronavirus. En voor de duidelijkheid, een aantal van die fractievoorzitters zal het politiek gezien gewoon met die voorstellen eens zijn. Moet je dan gelijk een reglement van orde willen aanpassen en onderlinge verhoudingen binnen een gemeenteraad op scherp willen zetten? Wij zouden er niet voor gekozen hebben. Zeker niet omdat in het verleden al veel nieuwgekozen raden aan het begin van hun raadsperiode het reglement van orde zonder al te grote wijzigingen hebben vastgesteld. Zelden tot nooit is hierover discussie geweest. De VVD Ridderkerk voelt dit initiatiefvoorstel als een vorm van machtsvertoon. Laten merken dat je de meerderheid hebt en dat je daarom kan doen en laten wat je wilt. Door het initiatiefvoorstel lijkt het presidium een tandloze tijger te worden en lijkt de raadsagenda voortaan door de bestuurlijke planning en de coalitiepartijen bepaald te gaan worden. Je zou je bijna gaan afvragen wat niet-coalitiepartijen nog in het presidium te zoeken hebben. Voorzitter, wij zijn nog steeds van mening dat raadsvoorstellen als een HOV-bus variantenstudie, mobiliteitsplan Ridderkerk, Ontwikkelperspectief Centrum 2035 en de Groenvisie na het zomerreces behandeld moeten worden. Wij verzoeken nogmaals Partij 18PLUS dit initiatiefvoorstel terug te nemen, om te voorkomen dat het presidium echt politiek wordt gemaakt. Het zal duidelijk zijn dat de VVD tegen het initiatiefvoorstel stemt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Even wat feiten. Het reglement van orde is door het vorige presidium in haar laatste vergadering voor de verkiezing besproken. De partijleider van 18PLUS maakte deel uit van het vorige presidium. Na de verkiezingen wordt dit reglement van orde, de spelregels die de raad met elkaar afspreekt, in de raad behandeld. Dat wordt gedaan in de eerste vergadering in de nieuwe samenstelling, dat is nog voordat er een college, coalitie en oppositie is. Dit is uiteraard een bewuste keuze, zodat deze spelregels niet politiek zijn. Alle raadsleden hier aanwezig, dus ook de raadsleden van 18PLUS, hebben ingestemd met het reglement van orde. Sinds ik me kan herinneren, en zeker al vanaf 2010, betekent dat er in het presidium, onze eigen commissie stiekem, weleens een compromis gesloten moet worden. Dit is de enige plek waar de coalitie op dit moment niet een ruime meerderheid heeft. Nu is het niet politiek, maar het is misschien wel de nieuwe politiek van 18PLUS erop geënt dit compromis niet te willen sluiten. En ik ben, voorzitter, ervan overtuigd dat dit terugkomt bij je als fractie. Nu de macht willen grijpen in ook het presidium, de enige plek waar je af en toe eens een compromis moet sluiten, denk ik dat dat na de verkiezingen in misschien een hele andere samenstelling eerst bij je terugkomt. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Overheid, CDA.

De heer Overheid: Dank u, voorzitter. Voor ons ligt een voorstel om het reglement van orde voor het vaststellen van de agenda in het presidium te wijzigen. Het presidium heeft onder andere als taak om de voorgestelde agenda vast te stellen. Bij het vaststellen van de agenda beoordeelt het presidium het voorstel alleen technisch op inhoud, duidelijkheid en of de informatie voldoende is. Bij de beoordeling van de stukken mogen de onderlinge politieke opvattingen beslist geen rol spelen. Op het moment dat er ook maar enige discussie ontstaat over of een agendapunt dan wel of niet op een agenda geplaatst moet worden, bestaat hierbij al snel de kans dat hier politieke opvattingen een rol gaan spelen. De huidige stemverhouding in het presidium geeft hier ook de gelegenheid toe. En dat is iets dat niet mag gebeuren. Het CDA is geen

voorzitter om tussentijds de spelregels aan te passen en heeft ook geprobeerd om met alle partijen tot een oplossing te komen, maar dat is helaas niet gelukt.

De voorzitter: Mijnheer Piena wil interrumperen.

De heer Piena: Voorzitter, ik zou het CDA willen vragen met deze opmerkingen die ze maken, dat zij dus het presidium inderdaad een politiek instrument vinden?

De heer Overheid: Nee, het is geen politiek instrument, alleen er is ruimte voor het dat te maken. Het CDA is er geen voorstander van om spelregels aan te passen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Bedoelt mijnheer Overheid, het CDA, daarmee dat als de oppositie iets anders vindt dan de coalitie dat het dan gelijk het presidium politiek gemaakt is?

De heer Overheid: Ik heb het woord oppositie en coalitie niet in mijn mond gehad. En dat geldt voor beide kanten. Het CDA is geen voorstander om tussentijds de spelregels aan te passen en heeft geprobeerd om met alle partijen ... O, dat had ik al gehad. Een inhoudelijke discussie over de wenselijkheid van het opnemen van het agendapunt behoort in de openbaarheid gevoerd te worden en niet achter gesloten deuren in het presidium. Een discussie die nu al plaatsvond in het presidium. De onderlinge argumenten kunnen dan met elkaar worden gewisseld en de inwoners van Ridderkerk kunnen dan ook kennisnemen van de verschillende standpunten. Het is goed om op die manier kenbaar te maken hoe politieke partijen over bepaalde standpunten denken. Een mooi voorbeeld van openbaarheid van bestuur. Het huidige reglement biedt ruimte en deze wordt naar mening van het CDA verkeerd gebruikt. Aanpassing hiervan zorgt voor meer duidelijkheid naar de toekomst. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Voorzitter, voor de ChristenUnie zit het belangrijkste punt in besluit 2 van dit initiatiefvoorstel. Ook de ChristenUnie wil graag, net als Partij 18PLUS, deze drie belangrijke onderwerpen niet onnodig uitstellen, maar gewoon zo snel als mogelijk behandelen. De stukken liggen al geruime tijd klaar. Het college heeft aangegeven hier ook geen wijzigingen op te willen aanbrengen naar aanleiding van de coronacrisis. Laten we dan ook gewoon de tijd nemen om deze stukken in de raad te behandelen. Het zijn namelijk stuk voor stuk onderwerpen die juist goed zijn voor Ridderkerk en voor onze inwoners, zeker ook in deze tijd. En juist ook nu, en niet mogelijk pas in september. En uiteraard, daarover kun je van mening verschillen. Maar dan zijn we het aan onze inwoners verplicht om hierover in het openbaar en transparant het debat over te voeren. En daar kun je toch niet tegen zijn. Ten aanzien van het aanpassen van het reglement van orde willen we het volgende zeggen. Eerlijk gezegd, het is niet onze eerste keuze om het zo aan te pakken. Wij hadden graag een oplossing gevonden die voor alle partijen acceptabel was. En daar hebben we ook achter de schermen ons best voor gedaan. Maar daar zijn wij helaas niet veel verder mee gekomen. Voor ons is van belang dat politieke keuzes hier in de openbaarheid, in de raad, worden besproken en kunnen worden bediscussieerd. Om de kans op politieke keuzes binnen het presidium te verminderen wordt nu dit voorstel ingediend. En ook daar kun je toch niet tegen zijn. Graag willen we na vanavond met alle partijen het gesprek aangaan om de werkwijze binnen het presidium zo transparant mogelijk te maken. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Een initiatiefvoorstel van 18PLUS en hoogstwaarschijnlijk gesteund door de voltallige coalitie. De rijen hebben zich gesloten, het doel is bereikt. Hoe mooi is dat. Sinds het begin van Leefbaar Ridderkerk in 2002 werken we als gemeenteraad met twee organen die los van elkaar het democratisch bestuur van onze gemeente regelen. De raad en het presidium. Het presidium is het enige orgaan waarbij alle fracties uitsluitend door hun fractievoorzitter worden vertegenwoordigd en feitelijk evenveel zeggenschap hebben. Dat is wel zo netjes. Ook ten koste van kleinere partijen die in de raad vaak toch wel aan het kortste eind trekken. Achttien jaar hebben wij van Leefbaar Ridderkerk volgens deze methodiek gewerkt, ook toen we niet de grootste waren. Zonder problemen, met overtuigingskracht als enige instrument en vastgelegd in het reglement van orde, oftewel onze gedragscode. Maar dat is voor 18PLUS niet genoeg. Als je je gelijk niet krijgt, dan dwing je dat blijkbaar af door de regels aan te passen. Een beetje vergelijkbaar met een voetbalwedstrijd waar je halverwege de wedstrijd de regels aanpast. En dan dien je een voorstel in waarbij het doel is, ik citeer: "Aan te geven waar het politieke primaat ligt." Oftewel in gewoon Nederlands, even laten weten wie hier de baas is. Zo werkt het democratisch bestel blijkbaar in Ridderkerk. Dieprietst dat Partij 18PLUS blijkbaar niet in staat is om de andere fracties te overtuigen, maar altijd zijn gelijk moet halen ongeacht een ander. Dan kies je voor macht in plaats van overtuigingskracht. Je bereidt een stuk voor met je achterban, je zwijgt in de raad en je drukt het voorstel door. Als dat de nieuwe methodiek wordt, kunnen we het presidium beter direct opheffen, voorzitter. Voor ons als Leefbaar Ridderkerk onacceptabel en een zwarte dag voor de Ridderkerkse democratie. Zeker als je je realiseert dat dit voorstel ook nog eens gedragen wordt door de christelijke partijen, CDA, SGP en CU. Dat was vroeger wel anders, maar tijden kunnen veranderen. Tegen de voorzitter van 18PLUS zou ik willen zeggen, uw doel is bereikt. De oppositie kan naar huis. Leve de democratie in Ridderkerk. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Het democratisch stelsel is mooi, maar kwetsbaar, zoals telkens blijkt en is gebleken. De democratie is zwaar bevochten. In traditionele partijen wordt historische kennis doorgegeven over de weg die is afgelegd, waardoor er een stelsel is gekomen waarbij niet meer de man of groep met de meeste kracht, de grootste knuppel of de grootste zak geld alles bepaalt, maar inwoners hun vertegenwoordigers kunnen kiezen en ook dat die vertegenwoordigers met elkaar moeten samenwerken. Goed uitgangspunt is de kennis dat meerderheden en minderheden in de politiek wisselende eenheden zijn. Ook vandaar dat wat u niet wilt dat u geschiedt, doe dat dan ook een ander niet. De gemeenteraad van Ridderkerk heeft aangegeven snel, voltallig te willen vergaderen. In Ridderkerk zijn 29 raadsleden gekozen, niet 15. We zitten nu in een door omstandigheden gehalveerde raad. En de vraag is of het wel juist is om dit voorstel nu te behandelen. Een vraag die alle aanwezigen zich zouden moeten stellen die hechten aan democratische waarden. Vanuit democratisch perspectief geeft de wetgever haar respect en ruimte voor politieke minderheden. Dat zie je terug in de individuele rechten van raadsleden om het college te controleren. Met dit voorstel wordt de agendavorming volledig door het college, de coalitie gedomineerd. Vanuit democratisch perspectief is er meer tegen het voorstel in te brengen. Voor zorgvuldige besluitvorming is tijd nodig om voor te bereiden, waaronder het spreken en inspreken van bewoners en betrokken organisaties. En voldoende tijd voor debat. Te veel of te grote onderwerpen op een raadsagenda maakt een zorgvuldige besluitvorming onmogelijk, zeker voor eenmansfracties. Laat nu niet een non-democratisch paard van Troje de op democratische leest geschoeide raadszaal binnenleiden, met alle consequenties van dien. Er is een ... Nou ja, de verhoudingen tussen coalitie en de oppositie die zouden beter kunnen. Er zijn ook vanuit de oppositie complimenten voor de heren Ros en Piena, echt stevige inspanningen geleverd om die verhoudingen beter te krijgen. Toch ligt dit reglement van orde nu vanavond voor. Slechte verhoudingen maken de politiek lelijk. Alle raadsleden zetten zich in voor een beter Ridderkerk. Het zou mooi zijn wanneer we besturen op

basis van debat en de kunst van het overtuigen. En niet op basis van het getal. Het openbaar bestuur is geen bedrijf. De hiërarchische besluitvorming in een bedrijf verwordt in het openbaar bestuur tot verschraling van het debat en machtspolitiek. Voorzitter, er zijn verschillende beschrijvingen weleens geweest over Ridderkerk, zo is Ridderkerk weleens Wassenaar aan de Waal genoemd, Manhattan aan de Waal, Staphorst aan de Waal. Ik zou daar vanavond nog iets anders aan toe willen voegen, Pyongyang aan de Waal. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Er is een oppositie en er is een coalitie. Zo werkt het nu eenmaal in de raad. In 2018, na de verkiezingen heeft de leider van Partij 18PLUS, de heer Van Os, met regelmaat en heel stellig gezegd, oppositie, coalitie bestaat niet, het gaat om collegevormende partijen en niet-collegevormende partijen. Wat zien we daar nu van terug? De coalitie, want zo is het gewoon, echt geregeld in Ridderkerk, neemt het heft in handen om het reglement van orde zo aan te passen dat de meerderheid die de oppositie had in het presidium terug te willen draaien. Op deze manier voegt de aanwezigheid van de oppositie niks meer toe aan het presidium. Anderen zeiden dat ook al, hef het op. Hetgeen gezegd is, geeft aan dat we nu opeens na twee jaar het reglement van orde aan moeten passen. Dit is nooit een belemmering geweest. Deze regel is nooit een belemmering geweest. De oppositie vertegenwoordigt zeker, of duizenden inwoners van Ridderkerk en die worden nu ook gewoon buitenspel gezet. Dit voorstel voelt niet als democratie bedrijven, maar als machtswellust die door een partij van jonge mensen die nog heel veel moeten leren. Die moeten nog leren dat het leven bestaat uit geven en nemen en dat ook de politiek bestaat uit geven en nemen. En met die voorstel willen zij alleen maar nemen. Dank u.

De voorzitter: Dit was de eerste termijn. Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het nogmaals herhalen. De politieke inhoud van raadsvoorstellen is geen punt van overleg in het presidium dat niet in de openbaarheid vergadert. De politieke wenselijkheid een voorstel in de raadsvergadering te behandelen behoort in het openbaar aan de orde te worden gesteld. En eenieder die zich niet kan vinden daarin, kan natuurlijk tegen dit voorstel stemmen.

De voorzitter: We gaan een tweede termijn doen. Mijnheer Piena. En u staat bovenaan, dus ga uw gang.

De heer Piena: Ik wil het eigenlijk niet in mijn termijn doen, maar goed, ik had een vraag aan Partij 18PLUS. Wat u nu voorstelt en wat u nu doet, dat is toch juist het politiek maken van het presidium. Elke opmerking die u maakt, leidt ertoe dat het politiek is. En ik ben het geheel met u eens, het zou niet politiek moeten zijn. Dus waarom dient u dit nu in? Om het politiek te maken?

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten, SGP.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, ik hoor vanavond allerlei opmerkingen dat dit niet politiek gemaakt moet worden, maar het punt is volgens mij dat het allang politiek gemaakt is. Ik hoor mevrouw Van Es in haar betoog alleen maar praten over oppositie en coalitie in dit verband. Ik bedoel, als je in het kader van het presidium alleen maar kan spreken in oppositie en coalitie, dan is het toch per definitie al politiek geworden? En dat heeft zich de afgelopen weken gewreekt in ons presidium dat het politiek is geworden. Ik bedoel, dat wordt het nu niet gemaakt, dat is het geworden de afgelopen keren. En dat is niet alleen de laatste keer geweest, dat is al eerder gebeurd dat de scheidslijn in het vaststellen van de agenda langs exact de lijn loopt, oppositie, coalitie. En je kan me van alles vertellen en je kan best eens een keer van mening verschillen, maar als het nu bij een aantal agendapunten allemaal langs die scheidslijn loopt, voorzitter, dan is het politiek

geworden. En dan kunnen we met zijn allen net doen of we dat niet willen en dat we ons daar heel erg over verbazen en dat 18PLUS nu het toegeworpen krijgt dat het politiek is gemaakt. We kunnen niet ... Het is presidium is geheim, dus dan kunnen we met zijn allen nu ook niet gaan vertellen wat er is gebeurd. Maar alle aanwezigen weten dat er een hele hoop dingen zijn gebeurd, die hebben het presidium politiek gemaakt. En dat is absoluut niet fijn. Daar ben ik ook helemaal niet blij mee. Ik vind het ook heel erg vervelend dat dit voorstel daarover heeft moeten komen. Ik loop al jaren mee en ook toen wij de eerste keer, zaten we met twee coalitiepartijen en vijf oppositiepartijen. Dat is prima gegaan in het presidium, ook de vorige raadsperiode. En er is nu wat anders gebeurd. En ik ben het met de heer Kooijman eens, er staan drie punten op die wilden een aantal partijen wel behandelen en een aantal niet. Dat wordt in deze rechtgezet. En dat andere punt, nou ja, er staat nu unaniem. Dat mag van mij best nog eens een keer naar een twee derde of een andere verhouding. Maar het is nu gewoon een aantal keer voorgekomen dat dingen langs die scheidslijn lopen. En dat is een scheidslijn die in deze raad duidelijk anders loopt. En daarom is het denk ik ook goed dat ook daar waar het dan toch politiek is geworden, dan de verhoudingen vanuit de raad daar maar in terug moeten komen om te voorkomen, want dat ben ik ook met alle insprekers eens, dingen moeten op een goede manier behandeld kunnen worden. Moeten hier het politieke debat gevoerd kunnen worden. Er moet over geparticipeerd kunnen worden. Dus we willen ook voorkomen dat deze raad in meerderheid dingen op de agenda zet die niet aan de voorkant goed behandeld zijn. En dan moeten we dat ook maar borgen, zodat de kwaliteit van dat proces in stand blijft. En voorzitter, dan denk ik dat opmerkingen als Pyongyang aan de Waal, als je enig idee hebt hoe de situatie in Noord-Korea is, dan is dat natuurlijk een opmerking, ik bedoel, als mijnheer Rijdsdijk daar dit soort betogen zou houden, in Pyongyang, dan zagen we hem morgen niet meer terug. Hij is hier maandag weer net zo welkom als de rest van deze raad, dus dat zijn gewoon dingen, dat zijn in mijn optiek schandalige vergelijkingen. En ik zou ook nog wel graag van mevrouw Kayadoe willen weten waarom zojuist de christelijke partijen specifiek genoemd moeten worden. Dus welke intentie of welke zienswijze zij daarbij heeft, want het ontgaat me ten ene male.

De voorzitter: Ik beschouw dit als een termijn en niet als een interruptie. Nee, helaas heeft u in eerste termijn uw beurt voorbij laten gaan. Ik ga het rondje in tweede termijn maken. Iets qua interruptie wilt u doen? Ga uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Want er wordt nu gezegd, presidium wordt politiek gemaakt. Ik vraag even dan mijnheer Van der Duijn Schouten van, wanneer is dat dan begonnen met politiek maken, waar is dat begonnen? Wij willen dat ook niet. Wij, daar mag je niet over praten, ik weet het. Wij willen het ook helemaal niet politiek maken, maar dit is wel echt de pot verwijt de ketel.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou voorzitter, wanneer het begon is, nogmaals we gaan niet uit het presidium klappen, maar ik constateer ook maar weer dat mevrouw Van Nes haar betoog vanavond doorspekt is van de termen oppositie, coalitie. Dus waar mevrouw Van Nes dat blijkbaar niet wil, is het toch ook daar wel erg erin gesloten, kan ik niet anders dan concluderen.

De voorzitter: Ik ga het rondje maken. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Toch een vraag aan de heer Van der Duijn Schouten. We willen het presidium niet politiek maken. En we kunnen zeggen, nou, misschien is er politiek gemaakt, maar wij zouden liever zeggen van, het moet een niet-politiek gremium zijn. We hebben al aangetoond vandaag dat stel dat er iets gebeurt wat niet welgevallig is, dat je hier gewoon in de raadsvergadering als, nou het is niet anders, coalitiepartijen, ik vind het ook een vervelend woord, want ik vind dat je je eigen koers moet varen, dan kan je hier dat inbrengen en dan komt het er ook doorheen. En daarom denk ik, waarom moeten we het machtsmiddel, en ik noem het even

een machtsmiddel, gebruiken om het reglement van orde aan te passen. Dan kunnen we beter on speaking terms met zijn allen zijn, om te kijken hoe we het weer niet-politiek gaan maken dat presidium. En hebben we altijd nog de mogelijkheid, wat Partij 18PLUS nu ook heeft gedaan, om bijvoorbeeld de HOV-variantenstudie alsnog op de agenda te krijgen. En daar zijn wij als VVD teleurgesteld in, dat onmiddellijk naar dit middel gegrepen wordt terwijl we ook in overleg hier hadden moeten uitkomen. En dat vindt de VVD jammer.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, ik kan me een heel stuk vinden in dat betoog van de VVD, alleen de suggestie dat er onmiddellijk naar gegrepen wordt, dat is natuurlijk niet juist. Ik bedoel, dat is niet onmiddellijk gebeurd. Daar is een hele hoop aan vooraf gegaan. Daar is zelfs nadat het initiatiefvoorstel op tafel ligt, dat was niet in het presidium maar daarbuiten, dus daar mag ik vrijelijk denk ik over spreken, is er waar al eerder naar is verwezen, zijn er nog een hele hoop pogingen gedaan. Daarnet worden de heer Ros en de heer Piena genoemd, ik denk dat daar net zo goed de heer Kooijman en de heer Overheid genoemd kunnen worden, want die vier personen hebben er een hoop tijd en energie ingestoken om, dat is op zich wel weer bijzonder te praten over het initiatiefvoorstel van 18PLUS, maar goed dat terzijde, maar om in ieder geval weer on speaking terms te komen. Ik bedoel, daar is heel veel tijd en energie ingestoken. En laten we dat dan maar gewoon ... Daar is binnen oppositieverband over gesproken, want daar is het weer afgestemd. Dat is binnen coalitieverband natuurlijk ook gebeurd. Niet door iedereen. En de heer Ros en de heer Piena, die hebben ook absoluut niet namens mevrouw Fräser gesproken, heeft ze ons absoluut aan de voorkant kenbaar gemaakt. Dus dat niet. Maar door de band genomen is daar heel veel aan voorafgegaan. En het is natuurlijk ... En dat zeg ik oprecht, ik vind het heel jammer dat al die inspanningen ook niet hebben geleid dat we dit hebben kunnen voorkomen. Maar dat maakt wel dat het voorstel er vanavond, hoe vervelend dan ook, ligt. En nogmaals ik ben het met de heer Kooijman eens, dat wat mij betreft het zwaartepunt zit bij het tweede deel om die stukken weer op de agenda te zetten. En ik proef daarvoor ook best een stuk begrip vanuit de andere partijen. Dus wellicht dat we elkaar daar nog kunnen vinden.

De voorzitter: Ik hoop dat het zo nog te volgen is. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Is er dan ... Als ik mijnheer Van der Duijn-Schouten begrijp, moet er gewoon opnieuw ingezet worden op een gesprek. En ik heb daar al eens meer op aangegeven, ik heb de indruk dat hier gewoon een mediator of een mediationtraject op gezet moet worden, want wij voelen ons gewoon ongelofelijk buitenspel gezet.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Burger op 1 is natuurlijk helemaal niet buitenspel gezet. Ik bedoel, die mag het spel volop meespelen. Die kan in alle verbanden zeggen en deelnemen aan de discussie. Dus ik bedoel, buitenspel gezet en presidium opheffen, dat is natuurlijk helemaal niet ter sprake. Het gaat over zo'n klein dingetje van de rest van het regelement. En nogmaals mevrouw Van Nes, u mag hier ... Via de voorzitter, mevrouw Van Nes kan hier haar politiek helemaal uitleven, dus dat mensen buitenspel gezet worden is natuurlijk helemaal niet im Frage.

De voorzitter: Zullen we toch dat rondje even doen? Mijnheer Piena.

De heer Piena: Volgens mij was u toch bij mij gebleven nog. Ja hè? Dus ik ga gewoon weer vrolijk verder. Ik ga toch weer een poging wagen. En nogmaals ook te danken aan de heren Kooijman en Overheid, die inderdaad

net zoveel inspanning hebben gedaan. En dat hebben we graag gedaan. En we zouden het zo weer doen, als het tot resultaat zou kunnen leiden. Maar goed, als je dan de opening geboden wordt dat het voornamelijk en misschien eigenlijk alleen wel gaat om die onderwerpen naar voren te halen, we weten allemaal dat het resultaat is dat dit toch wel aangenomen wordt. Daar hoeven we echt niet voor gestudeerd te hebben. Dan zou ik zeggen, nou, laten we kijken of we dan weer eens een goed begin kunnen maken met elkaar. Haal dit voorstel van tafel en zet er inderdaad in dat deze ... we zijn het er niet mee eens, maar we gaan dan mee voor de goede orde, dat die onderwerpen inderdaad op 2 en 7 juli behandeld worden. Toon dan aan dat we inderdaad met zijn allen dit willen doen. Dat we een presidium niet politiek willen maken. En dan zal de VVD, die slikt en die zegt 2 en 7 juli. Nogmaals, wij hebben er een ander idee over. Dat is bekend. Maar haal het terug, dit voorstel, of neem het voorstel alleen van de onderwerpen naar voren halen. Dan zijn we denk ik alweer een stuk verder met zijn allen. Nogmaals, ik denk dat heel veel oppositiepartijen, ik noem het woord maar even, hier best ook moeten slikken als dit gaat gebeuren, maar dan komen we wel weer een stukje tot elkaar. En dat zou denk ik toch nog wel mooi zijn.

De voorzitter: O, mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, het natuurlijk niet aan mij om het initiatiefvoorstel van 18PLUS van tafel te halen. En net zoals ik weet dat er een aantal andere partijen zijn waar de VVD niet namens kan spreken. Wat niet wegneemt dat ik het gebaar bijzonder waardeer en dat het mij ook wel aanspreekt. Maar of dat nu vanavond nog tot een oplossing leidt, dit is misschien net te laat, zeg ik dan voorzichtig, maar misschien ook niet.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Mijnheer Van der Duijn Schouten kan het niet intrekken, maar hij kan ook wel iets bewerkstelligen door tegen het voorstel te stemmen. En verder ben ik wel heel benieuwd wat mijnheer Lucien ... Excuus. Wat mijnheer Westbroek hiervan vindt. Want het enige wat mijnheer Westbroek doet, is herhalen wat hij in zijn eerste termijn gezegd heeft en ik ben heel benieuwd wat hij nou van de discussie vindt zoals die gaat.

De voorzitter: Wilt u daarop reageren mijnheer Westbroek?

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Ik heb het inderdaad eens allemaal aangehoord en ik hoor vaak voorbijkomen dat in het presidium politiek wordt gemaakt. En ik denk dat zoals de heer Van der Duijn Schouten ook al aangaf, dat dit initiatiefvoorstel nou juist behelst dat dat niet gebeurt. En daarom zie ik op dit moment ook geen reden om het in te trekken.

De voorzitter: Ik stel voor, voor de goede orde, de tweede termijn nu te gaan doen, om toch daarna tot besluitvorming te kunnen komen. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, nou ja, het enige wat ik dan nog zou willen zeggen, en ik blijf het proberen, ik ben een eigenwijs mens, dan hoop ik dat de andere partijen die voornemens zijn om het initiatiefvoorstel te steunen, dat zij wel hun bereidheid voor een goede samenwerking willen tonen en nou desnoods het voorstel te amenderen en alleen maar terug te brengen tot de agendapunten. En de VVD zou dat zeer waarderen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, ik heb niet direct een tweede termijn, behalve dat ik een korte schorsing wil aanvragen.

De voorzitter: Nu meteen of na deze tweede termijn? Laten we het rondje even doen. Mijnheer Overheid.

De heer Overheid: Dank u, voorzitter. Geen echte toevoeging tweede termijn. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, ik heb het debat in de eerste termijn gevolgd. Ik hoor herkenbare dingen en dingen die we in de afgelopen periode met elkaar al flink hebben uitgewisseld. Nou, nu voor het eerst hier in de raad in het openbaar. En dat is goed denk ik, dat we dat ook met elkaar doen. Ik moet ook zeggen, ik hoor ook af en toe weer nieuwe redenen die ik denk, hé, die had ik nog niet eerder gehoord. Maar tegelijkertijd denk ik dan ook van, dat lijkt ook weer niet echt consistent met eerdere opmerkingen. Ik hoor bijvoorbeeld de Partij van de Arbeid en zo, ik noem maar even een voorbeeld, die hoor ik zeggen dat we niet te veel grote onderwerpen tegelijk zouden moeten behandelen. Maar in plaats van een gespreide verdeling heeft het presidium ervoor gekozen om al die vier onderwerpen in de septembervergadering te plaatsen. Dat zou dan ook niet helemaal handig zijn geweest. Dus als het belang is van, niet te veel tegelijkertijd op de agenda, dan is het ook wel weer een beetje apart.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Voorzitter, ik hecht er dan toch wel waarde aan om daar even op te reageren. Er staan ... Er is voor gekozen om tot 1 juni niet te vergaderen. Dat betekent dat er heel veel onderwerpen worden doorgeschoven. Er zijn geen onderwerpen doorgeschoven van de vergaderingen na 1 juni. We hebben in september, na het zomerreces, altijd een vrij lege raadsagenda. Dan kunnen die onderwerpen prima behandeld worden. Nu gaan we alles voor de zomer behandelen. Dat is helemaal geen spreiding.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Maar net zomin is dat om dan vier zware onderwerpen in september te behandelen. Dus dan heb je daar ook een enorm zware druk. En in mijn optiek, maar goed daarover kunnen we van mening verschillen, verschilt dat niet met de vergadering die we nu conform dit voorstel tegemoet gaan zien in juli.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u. We hebben in de zomer ook de begroting, de jaarstukken en alles staan. En dat is de stapeling waar we op doelen.

De heer Kooijman: En we hebben al een hele lange voorbereidingstijd ook gehad de afgelopen maanden, dus wat mij betreft gaan we gewoon door. Het presidium, daar hebben we het al een aantal keren over gehad. Misschien ook goed om te beseffen, het presidium gaat vooral over huishoudelijke zaken, de agenda, de vergaderwijze hier in de raad, de kwaliteit van de raadsvoorstellen, et cetera. En niet minder, maar zeker ook niet meer. In mijn eerste termijn gaf ik aan dat we na vanavond de werkwijze binnen het presidium zo transparant mogelijk willen gaan maken. En de ChristenUnie overweegt hierbij om met een voorstel te gaan komen om nieuwe verslagen van het presidium openbaar te gaan maken, voor zover dat qua onderwerpen mogelijk is. En zo kunnen inwoners straks ook een eerlijk beeld krijgen van wat daar besproken wordt. Tot slot

wil ik aangeven dat we erg blij zijn met de toezegging van de VVD. Maar zoals de SGP ook al aangaf, het is wel een beetje laat. En wie weet niet te laat, maar de tijd zal het leren.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe. Mijnheer Westbroek wil reageren.

De heer Westbroek: Ik wilde eigenlijk vragen of dat we even de vergadering kunnen schorsen, voorzitter?

De voorzitter: Met onmiddellijke ingang? Hoeveel tijd denkt u nodig ... Want het was een verzoek van mijnheer Ros. Hoeveel tijd denkt u nodig te hebben.

De heer Westbroek: Tien minuten.

De voorzitter: Nou, je moet ook een voor een eruit en dan weer een voor een erin.

De heer Westbroek: Voorzitter, misschien is het makkelijk om eerst de tweede termijn dan even af te maken vlug. Heb ik niet meegekregen, mijnheer Ros.

De voorzitter: Dat was wel het idee.

De heer Westbroek: Dat is goed.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Nee hoor, geen behoefte. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Heel kort, voorzitter. Ik ondersteun wel de oproep van de VVD, en laten we eerlijk zijn, er waren, laat ik voor mezelf spreken, goede overwegingen om die onderwerpen na de zomer te behandelen. Dat vind ik nog steeds. Maar die onderwerpen kunnen gewoon voor de zomer behandeld worden. De coalitie, om het woord toch maar te gebruiken, die heeft een meerderheid. Dus dat die onderwerpen voor de zomer behandeld zouden worden, dat kan men altijd bewerkstelligen. Zo werkt het nu eenmaal. Het is dan wel jammer dat er naar dit middel gegrepen is, ook als je dan hoort dat het eigenlijk maar om een klein dingetje gaat. En ik wil daar nog een opmerking bij ...

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ik begrijp wat de PvdA zegt, maar we proberen ergens uit te komen en u heeft gelijk dat ze het door kunnen zetten, maar geef nou even lucht aan elkaar om zo in die schorsing dit voor elkaar te krijgen. Laat even los of het wel of na dat gebeuren moet.

De heer Rijsdijk: Dan was ik blijkbaar niet duidelijk, voorzitter, want ik gaf aan dat ik wel de oproep ondersteunde. Dat heb ik in het begin dacht ik ook duidelijk uitgesproken. Ik gaf alleen aan dat het sowieso altijd al had gekund. En ik wilde nog even ingaan op de opmerking dat het maar een klein dingetje was. Dus dan blijft bij mij toch het gevoel waarom op dit middel is ingegrepen. En ik wil daar nog een opmerking in perspectief bijplaatsen en dat is de volgende. Hoeveel presidiums zijn er niet geweest na 2018, na de verkiezingen? En hoe vaak krijgen we als presidium, als fractievoorzitters, niet een mail waar er een besluit

gevraagd wordt om met iets in te stemmen? En hoe vaak was er nu van verschil van mening tussen, nou ja, oppositie en coalitie? Ik denk dat dat maar heel weinig het geval is geweest. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik denk dat het beter is. Ik kan de oproep van, dan wordt het toch mijnheer Edward, ik kom er niet meer uit vanavond, dank je, mijnheer Piena wel ondersteunen. Wel ondersteunen, zo zeg ik het. En ik ga het niet heel uitgesproken brengen. Het zou sieren als die wijziging van het reglement van orde van tafel is en ik heb het idee van, dan praten we met heel veel lucht verder. En als die blijft staan, dan wordt het echt een probleem.

De voorzitter: Ik kijk nog even rond wie er nog meer behoefte heeft om in tweede termijn het woord te voeren, anders dan gaan we over tot schorsing. Laten we dat maar doen. Kwartier? En wilt u coronaproef dan deze zaal verlaten. Ik schors de vergadering. Ik heropen deze vergadering en misschien wel bij degene te beginnen die om schorsing heeft verzocht, mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Als u het woord zou willen geven aan de heer Westbroek, als dat mag.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Laat ik even beginnen met te zeggen dat wij ook niet blij zijn met de ontstane verhoudingen. Maar gehoord hebbende wat er in de tweede termijn nog is gezegd op het gebied van toewerken naar goede verhoudingen, zijn wij bereid punt 1 uit het voorstel te schrappen voor nu. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, dat is constructief te noemen. Wie van u wenst nog het woord hierover te voeren of met deze angel eruit meteen het initiatiefvoorstel wat alleen nog bestaat uit punt 2, zo mag ik het samenvatten, in stemming te brengen? Zijn er ... Gaan we stemmen? Goed. Stemverklaringen? Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, het was een moeilijke afweging en wat zal ik zeggen, de verandering in het stuk maakt ons blij. En ik ben heel blij dat het die kant op is gegaan. En ik denk dat het heel constructief is en, nou ja, onze steun heeft het natuurlijk ook in de huidige vorm. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, in de eerste termijn gaf ik al aan dat het ons vooral om het punt 2 ging en dat we wat hadden geworsteld met het eerste punt. Dus we zijn erg blij met deze aanpassing nu en dat dat breed wordt gedeeld.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank, voorzitter. Goed om te zien dat de verschillende politieke partijen eruit zijn gekomen. Vervelende situatie die is ontstaan, waar ik mezelf niet in heb herkend. Tegelijkertijd een mooie beweging van 18PLUS zie ik hier. Ik zal het voorstel dan ook steunen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, ook wij zijn erg blij dat 18PLUS bereid is om deze stap te zetten. Het was per slot van rekening hun initiatiefvoorstel. Dus nogmaals daar zijn we content mee. Het is ook even over je eigen schaduw heenstappen. En ik denk dat ze dat vanavond wel hebben laten zien, ook in het belang van ons allen te willen doen. Dus daar hebben wij bijzondere waardering voor. Desondanks zullen wij het voorstel gewoon steunen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u. Burger op 1 is ook blij dat we in ieder geval voor een deel uit deze impasse zijn. Er is gezegd, er moet gewerkt worden aan een verbetering van de verhoudingen onderling. Ik denk dat dat echt gewoon goed moet gebeuren en hard nodig is. Maar als we er allemaal aan meewerken, dan wordt het nog wat.

De voorzitter: Mijnheer Overheid.

De heer Overheid: Dank u, voorzitter. In ieder geval dank ook aan 18PLUS om deze stap te maken. En dat we in ieder geval de onderlinge verhoudingen daar dan minder scherp zetten. En op naar een goede toekomst denk ik met elkaar. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, ik ben blij dat de partijen in ieder geval nader tot elkaar zijn gekomen, dat iedereen even wat wijn bij het water heeft gedaan en dat we gewoon weer door kunnen. Water bij de wijn. Sorry. Ik zei nog, niet vanavond.

De voorzitter: Mijnheer Rijdsijk.

De heer Rijdsijk: Dank u wel, voorzitter. Het is mooi en goed dat iedereen bereid is geweest om over de eigen schaduw heen te stappen. En mevrouw De Nes-de Man verwoordde het mijns inziens prima, laten we vanaf nu weer werken aan betere verhoudingen met de hele raad, in het belang van Ridderkerk. Dank u wel.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, ik durf bijna niet niks te zeggen nu iedereen wat gezegd heeft. Maar nogmaals dank aan alle partijen en ook aan Partij 18PLUS, dat het aangepast is. En hopelijk op een verdere verbetering van de samenwerking. En gauw straks afsluiten en dat we lekker naar huis kunnen. Dank u wel.

De voorzitter: We brengen het voorstel in stemming nu we de stemverklaringen hebben gehad. Mag ik de handen zien die voor het voorstel zijn. Ik geloof dat ik alle handen zie, waarmee het voorstel geamendeerd en wel is vastgesteld. Mag ik nog kwijt dat ik trots ben op deze raad, die in staat is geweest om over zijn eigen schaduw inderdaad heen te stappen. En dat is een vruchtbare bodem om weer tot gewone, fijne manier van omgang met elkaar te komen, zoals we ook gewend zijn van oudsher. Ik geloof dat iedereen vindt dat we nu de vergadering moeten schorsen, om maandagavond ... Nee, schorsen is dat. Om maandagavond met elkaar verder te gaan. Ik schors deze vergadering.